

Ehtiraame Muslim (Gujarati)

એટિરામે મુસ્લિમ

શૈખે તરીકત, અમૃતે અહો સુન્નત, બાનિયે દા'વતે કાલાની, લક્ષ્યતો અલ્હામા મૌલાના અનુ રિલાસ
મુહુમુદ ઈલ્યાસ આત્પાર કાફિરી ર-જરી

الْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ وَالصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ عَلٰى سَيِّدِ الْمُرْسَلِينَ
أَمَّا بَعْدُ فَأَعُوذُ بِاللّٰهِ مِنَ الشَّيْطَنِ الرَّجِيمِ بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

કિતાબ પઠને કી દુઆ

અજ : શૈખે તરીકત, અમીરે અહલે સુન્તત, બાનિયે દા'વતે ઈસ્લામી, હજરત અલ્લામા મૌલાના અબૂ બિલાલ મુહમ્મદ ઈલ્યાસ અતાર કાદિરી 2-જવી દીની કિતાબ યા ઈસ્લામી સબક પઠને સે પહલે જૈલ મેં દી હુઈ હુઆ પઢ લીજિયે જો કુછ પઢેંગે યાદ રહેગા. હુઆ યેહ હૈ :

اللّٰهُمَّ افْتَحْ عَلَيْنَا حِكْمَتَكَ وَلَا شُرُّ
عَلَيْنَا رَحْمَتَكَ يَا ذَالْجَلَالِ وَالْأَكْرَامِ

તરજમા : એ અલ્લાહ ! હમ પર ઈલ્યો હિક્મત કે દરવાજે ઓલ હૈ ઔર હમ પર અપની રહમત નાખિલ ફરમા ! એ અ-જમત ઔર બુજુર્ગ વાલે ! (المુસ્તર્ફ જ 1, ص 4, دارالفکر بیروت)

નોટ : અભ્યલ આધિર એક એક બાર દુર્દશ શરીર પઢ લીજિયે.

તાલિકા ગમે મદીના
વ. બડીઅ
વ. મિશ્રેરત
13 શાખાલુલ મુકર્રમ 1428 હિ.

અહતિરામે મુસ્લિમ

યેહ રિસાલા (અહતિરામે મુસ્લિમ)

શૈખે તરીકત, અમીરે અહલે સુન્તત, બાનિયે દા'વતે ઈસ્લામી હજરત અલ્લામા મૌલાના અબૂ બિલાલ મુહમ્મદ ઈલ્યાસ અતાર કાદિરી 2-જવી જિયાઈ ને ઉર્દૂ ઝબાન મેં તહરીર ફરમાયા હૈ.

મજલિસે તરાજિમ (દા'વતે ઈસ્લામી) ને ઈસ રિસાલે કો ગુજરાતી રસ્મુલ ખત મેં તરતીબ હે કર પેશ કર્યા હૈ ઔર મક-ત-બતુલ મદીના સે શાઅએ કરવાયા હૈ. ઈસ મેં અગર કિસી જગહ કમી બેશી પાણે તો મજલિસે તરાજિમ કો (બ જરીઅએ મકતૂબ યા ઈ-મેઇલ SMS) મુત્તલાઅ ફરમા કર સવાબ કર્માઈયે.

રાખિતા : મજલિસે તરાજિમ (દા'વતે ઈસ્લામી)

મક-ત-બતુલ મદીના, સિલેક્ટેડ હાઉસ, અલિફ કી માસ્ટિચ કે સામને,
તીન દરવાજા, અહમદાબાદ-1, ગુજરાત

MO. 9374031409 E-mail : translationmaktabhind@dawateislami.net

الْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعُلَمَاءِ وَالصَّلٰوةُ وَالسَّلَامُ عَلٰى سَيِّدِ الْمُرْسَلِينَ
أَمَّا بَعْدُ فَاعُوذُ بِاللّٰهِ مِنَ الشَّيْطٰنِ الرَّجِيمِ يٰسِمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

અહતિરામે મુસ્લિમ¹

શૈતાન લાખ સુસ્તિ દિલાએ સિર્ક (35 સફાત) પર મુશ્તમિલ યેહ બધાન મુક્કમલ પઢ લીજિયે આપ અપને દિલ મેં મ-દની ઇન્કિલાબ બરપા હોતા હુવા મહસૂસ ફરમાયો.

દુર્દ શરીફ કી ફળીતત

સરકારે મદ્દીના ચલી લાભ તકરૂબ નિશાન હૈ : “કિયામત કે રોજ લોગોં મેં મેરે નજીદીક-તર વોહ હોગા જિસ ને મુજ પર જિયાદા દુર્દ શરીફ પઢે હોયો.” (તરોડી જ ૨૭ ચ ૨૪ હદિથ)

صَلَوٰةً عَلَى الْحَبِيبِ! صَلَوٰةً عَلَى مُحَمَّدٍ

ખોટા સિક્કા

હજરતે સચ્ચિદુના શૈખ અભૂ અધૃત્ખલાહ ખચ્ચાત પાસ એક આતશ પરસ્ત કપડે સિલવાતા ઔર હર બાર ઉજરત મેં ખોટા સિક્કા દે જાતા, આપ રહ્માન ચુપચાપ લે લેતે. એક બાર આપ ન લિયા. જબ વાપસ તશરીફ લાએ ઔર મા'લૂમ હુવા તો શાગિર્દ સે

1 : યેહ બધાન અમીરે અહલે સુન્નત ને તથ્લીંગે કુરઆનો સુન્નત કી આલમગીર ગૈર સિયાસી તહરીક દા'વતે ઈસ્લામી કે તીન રોજા બૈનલ અકવામી ઈજિતમાઝ (11, 12, 13 શા'બાનુલ મુઅજ્જુમ 1423 સિ.હિ. બરોજ હફ્તા મદ્દાનતુલ ઔલિયા મુલતાન) મેં ફરમાયા, તરમીમ કે સાથ તહરીર હાજિરે ખિદમત હૈ.

-મજલિસે મક-ત-બતુલ મદ્દીના

કરમાને મુસ્તફા ﷺ : જિસ ને મુજ પર એક બાર દુરૂદે પાક પઢા અલ્લાહ ઉસ પર દસ રહમતોને ભેજતા હૈ. (م)

ફરમાયા : તૂ ને ખોટા દિરહમ કયું નહીં લિયા ? કઈ સાલ સે વોહ મુજે ખોટા સિક્કા હી દેતા રહા હૈ ઔર મેં ભી જાન બૂજ કર લે લેતા હું તાકે યેહ વોહી સિક્કા કિસી દૂસરે મુસલ્માન કો ન દે આઓ. (احياء العلوم ج ٣ ص ٨٧ ملخصاً)

દા'વતે ઈસ્લામી કચા ચાહતી હૈ ?

મીઠે મીઠે ઈસ્લામી ભાઈયો ! દેખા આપ ને ! પહેલે કે બુજુર્ગોં મેં અહતિરામે મુસ્લિમ કા જગ્યાબા કિસ કદર કૂટ કૂટ કર ભરા હુવા હોતા થા. કિસી અનજાને મુસલ્માન ભાઈ કો ઈતિફાકી નુકસાન સે બચાને કે લિયે ભી અપના ખસારા ગવારા કર લિયા જાતા થા, જબ કે આજ તો ભાઈ હી ભાઈ કો લૂટને મેં મસરૂફ હૈ. તબ્લીગે કુરાઓનો સુન્નત કી આલમગીર ગૈર સિયાસી તહરીક, દા'વતે ઈસ્લામી દૌરે અસ્લાફ કી યાદ તાજા કરના ચાહતી હૈ. “દા'વતે ઈસ્લામી” નફરતે મિટાતી ઔર મહિબતોં કે જગ્યા પિલાતી હૈ. હર ઈસ્લામી ભાઈ કો ચાહિયે કે આશિકાને રસૂલ કે મ-દની કાફિલોં મેં સુન્નતોં કી તરબિયત કે લિયે સફર ઔર રોજાના “ફિકે મદીના” કે ઝરીએ મ-દની ઈન્નામાત કા રિસાલા પુર કર કે હર મ-દની માહ કે પહેલે દિન અપને યહાં કે જિમ્મેદાર કો જમ્મા કરવાને કા મા'મૂલ બનાએ. એ તુફિલે મુસ્તફા ﷺ બનું એ એન શَاء اللّٰهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ અહતિરામે મુસ્લિમ કા જગ્યાબા બેદાર હોગા. અગર ઐસા હો ગયા તો હમારા મુઆ-શરા એક બાર ફિર મદીનએ મુનવ્વરહ રંગ બિરંગે ફૂલોં સે લદા હુવા હસીન ગુલાંજાર બન જાએગા.

તયબા કે સિવા સબ બાગ પામાલે ફના હોંગે

દેખોગે ચમન વાલો જબ અહદે ખજાં આયા

صَلُّوٰ عَلَى الْحَبِيبِ ! صَلُّوٰ اللّٰهُ تَعَالٰى عَلٰى مُحَمَّدٍ

ફરમાને મુસ્તકા : જો શાખ્સ મુજ પર ફુર્દે પાક પઢના ભૂલ ગયા વોહ જન્નત કા રાસ્તા ભૂલ ગયા. (ત્રણ)

તીન શાખ્સ જન્નત સે (ઇન્જિદાસાન) મહરૂમ

વાલિદૈન વ દીગર જવિલ અરહામ (યા'ની જિન કે સાથ ખૂની રિશ્તા હો દ-રજા બ દ-રજા) મુઆ-શરે મેં સબ સે જિયાદા અહતિરામ વ હુસ્ને સુલૂક કે હકદાર હોતે હોય, મગર અફ્સોસ, કે ઈસ કી તરફ અબ ધ્યાન કમ દિયા જાતા હૈ. બા'જ લોગ અવામ કે સામને અગર્યે ઇન્જિદાઈ મુન્કસિરુલ મિજાજ વ મિલન-સાર ગદની જાતે હોય મગર અપને ઘર મેં જિલ ખુસૂસ વાલિદૈન કે હક મેં નિહાયત હી તુન્દ મિજાજ વ બદ અખલાક હોતે હોય. ઐસોં કી તવજજોહ કે લિયે અર્જ હૈ, હજરતે સાયિદુના અખ્રુલ્લાહ હિબ્ને ઉમર રૂફીનું સે રિવાયત હૈ, સરકારે દો આલમ, નૂરે મુજસ્સમ, શાહે બની આદમ કા ફરમાને મુઅજ્જુભમ હૈ : “તીન શાખ્સ જન્નત મેં નહીં જાઓએ, માં બાપ કો સત્તાને વાલા ઔર દય્યૂસ ઔર મદદની વજ્ઞાઅ બનાને વાલી ઔરત.” (مَجْمُعُ الرُّوَايَاتِ ج ٨ ص ٢٧٠ حદિથ ١٤٤٢)

દય્યૂસ કી તા'રીફ

બધાન કર્દી હદીસે પાક મેં માં બાપ કો ઈજા દેને વાલે કે સાથ સાથ દય્યૂસ કે બારે મેં ભી વર્ધિદ હૈ કે વોહ જન્નત સે મહરૂમ કર દિયા જાઓએ. “દય્યૂસ” યા'ની વોહ શાખ્સ જો અપની બીવી યા કિસી મહરમ પર જૈરત ન ખાએ. (૧૧૩ મતલબ યેહ કે બા વુજૂદે કુદરત અપની ઝોજા, માં, બહનો ઔર જવાન બેટિયોં વગૈરા કો ગલિયોં બાજારોં, શોપિંગ સેન્ટરોં ઔર મખ્લૂત તરફીં ગાહોં મેં બે પર્દાધૂમને ફિરને, અજનબી પડોસિયોં, ના મહરમ રિશ્તેદારોં, જૈર મહરમ મુલાકિમોં, ચોકીદારોં ઔર ડ્રાઇવરોં સે બે તકલ્લુફી ઔર બે પર્દગી સે મન્નાન કરને વાલે દય્યૂસ, જન્નત સે મહરૂમ ઔર જહનમ કે હકદાર હોય.

ફરમાને મુસ્તફા : ﷺ : જિસ કે પાસ મેરા જિક હુવા ઔર ઉસ ને મુજ પર હુરટે પાક ન પથા તહીક
વોહ બદ બાજ્ઞ હો ગયા. (નં. ૧૩)

યાદ રખિયે ! દીગર ના મહુરમોં કે સાથ સાથ તાયાજાએ,
ચચાજાએ, મામુંજાએ, ખાલાજાએ, ફૂકીજાએ, ચચી, તાઈ, મુમાની,
બહનોઈ, ખાલૂ ઔર ફૂફા નીઝ દેવર વ જેઠ ઔર ભાભી કે દરમિયાન
ભી શરીઅત ને પર્દા રખા હૈ. અગર ઔરત મજકૂરા રિશ્ટેદારોં સે બે
તકલુફ રહેગી ઔર ઈન સે શર-ઈ પર્દા નહીં કરેગી તો જહન્નમ કી
હકદાર હૈ ઔર શોહર અપની ઈસ્તિતાઅત કે મુતાબિક બીવી કો ઈસ
ગુનાહ સે નહીં રોકેગા તો શર-અન વોહ “દય્યુસ” ઈભિદાઅન જન્ત
સે મહરમ ઔર અજાબે નાર કા મુસ્તાહિક હૈ. જો અલાનિયા દય્યુસ હૈ
વોહ ફાસિકે મો'લિન, ના કાબિલે ઈમામત વ મર્દૂદુશાહાદહ (યા'ની
ગવાહી કે લિયે ના લાઈક) હૈ.

મીઠે મીઠે ઈસ્લામી ભાઈયો ! આશીકાને રસૂલ કે મ-દની કાફિલોં
મેં સુન્નતોં કી તરબિયત કે લિયે સફર ઔર રોજાના ફિકે મદીના કે
જરીએ મ-દની ઈન્નામાત કા રિસાલા પુર કર કે હર મ-દની માહ કે
પહલે દિન અપને યાંદું કે જિમ્મેદાર કો જમ્મ કરવાને કા મા'મૂલ બનાઈયે.
બે હયાઈ કા મરજ દય્યુસી ઔર દીગર ગુનાહોં કે અમરાજ
ભી ઉન મીઠે મીઠે મુસ્તફા : ﷺ : સદકે મેં દૂર હોંગે જિન
કી હયા સે જુકી હુઈ મુબારક નિગાહોં કા વાસિતા પેશ કરતે હુએ મેરે
આકા આ'લા હજરત રૂફીલુલ રજૂઝત મેં અર્જ
કરતે હોય :

યા ઈલાહી ! રંગ લાઓ જબ મેરી બે બાકિયાં

ઉન કી નીચી નીચી નજરોં કી હયા કા સાથ હો

(હજાઈકે બજીશાશ)

صَلُّوٰ عَلَى الْحَبِيبِ ! صَلُّوٰ عَلَى الْحَبِيبِ !

ફરમાને મુસ્લિમ : ﷺ : ﴿جٰس نے مુઝ પર દસ મરતબા સુખ ઔર દસ મરતબા શામ હુરુદે પાક પડા
ઉસે કિયામત કે હિન સેરી શકાત મિલેગી﴾. (ابુ જાઓ)

મદના લિબાસ વાળી જન્મત સે મહૃમ

હથીસે પાક મેં મદની વજુઅ બનાને વાળી ઔરત કો ભી જન્મત સે મહૃમ કરાર દિયા ગયા હૈ. તો જો ઔરત મદના લિબાસ, યા મદના જૂતે પહને યા મદના તર્જ કે બાલ કટવાએ વોહ ભી ઈસ વઈદ મેં દાખિલ હૈ. આજ કલ બચ્ચોં મેં ઈસ બાત કા કોઈ લિહાજ નહીં રખા જાતા, લડકે કો લડકી કા લિબાસ પહના દિયા જાતા હૈ જિસ સે વોહ લડકી મા'લૂમ હોતા હૈ જબ કે લડકી કો مَعَادِ اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ લડકે કા લિબાસ મ-સલન પેન્ટ શર્ટ, લડકે કે જૂતે ઔર હેટ વગેરા પહના દેતે હોય, બાલ ભી લડકે જૈસે રખવાએ જાતે હોય કે દેખને મેં બિલ્કુલ લડકા મા'લૂમ હોતી હૈ. સદરુશ્શરીઅહ, બદરતરીકહ હજરતે અલ્લામા મૌલાના મુફતી મુહમ્મદ અમજદ અલી આ'ઝમી عَلَيْهِ رَحْمَةُ اللَّهِ الْقَوِيِّ લિખતે હોય : “બચ્ચોં કે હાથ પાઉ મેં બિલા ઝરૂરત મેહંદી લગાના ના જાઈજ હૈ. ઔરત ખુદ અપને હાથ પાઉ મેં લગા સકતી હૈ મગર લડકે કો લગાએગી તો ગુનહગાર હોએગી.”

(બહારે શરીઅત, જિ. 3, સ. 428)

અપને બચ્ચોં કો ઐસે બાબાસૂટ ભી મત પહનાઈયે જિન પર ઈન્સાન યા જાનવર કી તસ્વીર બની હો, બચ્ચોં કો નેલ પોલિશ ભી ન લગાઈયે ઔર બચ્ચોં કી માં ભી હરગિજ ન લગાએ, કે નેલ પોલિશ લગી હોને કી સૂરત મેં ઉસ કે નીચે નાખુન પર પાની નહીં બહતા, લિહાજા વુજૂ વ ગુસ્લ નહીં હોતા.

બડે ભાઈ કા અહતિરામ

વાલિદેન કે સાથ સાથ દીગર અહલે ખાનદાન મ-સલન ભાઈ બહનોં કા ભી ખયાલ રખના ચાહિયે. વાલિદ સાહિબ કે બા'દ દાદાજાન

﴿فَرَبِّهَا مُسْتَكْفًا﴾ : ﷺ : જિસ કે પાસ મેરા જિક હુવા ઓર ઉસ ને મુજ પર ફુરુદ શરીર ન પઢા ઉસ ને જફા કી. (عبدالرزاق)

ઔર બડે ભાઈ કા રૂલબા હૈ કે બડા ભાઈ વાલિદ કી જગહ હોતા હૈ. મુસ્તફા જાને રહમત, શમ્ખે બજમે હિદાયત, તાજદારે રિસાલત, સાહિબે જૂદો સખાવત કા ﷺ કા ફરમાને રહમત નિશાન હૈ : “બડે ભાઈ કા હક છોટે ભાઈ પર એસા હૈ જેસે વાલિદ કા હક ઔલાદ પર.”

(شعب الأيام ج ٦ ص ٢١٠ حديث ٧٩٢٩)

ઔલાદ કો અદબ સિખાઇયે

વાલિદેન કો ભી ચાહિયે કે અપની ઔલાદ કે હુકૂક કા ખયાલ રખે, ઈન્હેં મોડન બનાને કે બજાએ સુન્નતોં કા ચલતા ફિરતા નમૂના બનાએ, ઈન કે અખલાક સંવારે, બુરી સોહબત સે દૂર રખે, સુન્નતોં ભરે મ-દની માહોલ સે વાબસ્તા કરેં. ફિલ્મોં ડિરામોં, ગાને બાજોં ઔર બુરે રસમો રવાજોં સે ભરપૂર, યાદે ખુદા વ મુસ્તફા સે દૂર કરને વાલે ફોઝશ ફંકશનોં સે બચાએ. આજ કલ શાયદ માં બાપ ઔલાદ કે હુકૂક યેહી સમજતે હેં કે ઈન કો હુન્યવી તા'લીમ મિલ જાએ, હુનર ઔર માલ કમાના આ જાએ. આહ ! અપને લખ્યે જિગર કે લિબાસ ઔર બદન કો મૈલ કુચૈલ સે બચાને કા તો ઝેણ હોતા હૈ મગર બચ્યે કે દિલો દિમાગ ઔર આ'માલ વ અફાલ કી પાકીજગી કા કોઈ ખયાલ નહીં હોતા. અલ્લાહ કે મહબૂબ, દાનાએ ગુયુબ, મુનજૂજુન અનિલ ઉયુબ કા ફરમાને વાલા નિશાન હૈ : “કોઈ શાખ અપની ઔલાદ કો અદબ સિખાએ વોહ ઉસ કે લિયે એક સાથ¹ સ-દકા કરને સે અફજુલ હૈ.” (તરુદી જ ٣ ص ٣٨٢ حديث ١٩٥٨)

¹ : યા'ની તકરીબન ચાર કિલો ગલ્વા.

ફરમાને મુત્તરકા : ﷺ : જો મુજ પર રોજે જુમુઆ હૃદશ શરીર પઢેગા મેં ડિયામત કે દિન ઉસ કી શરીરાનું કરુંગા। (તાබા)

અપની ઔલાદ કો કોઈ ચીજ ઐસી નહીં દી જો અથે અદબ સે બેહતર હો..”

(આયા ٣٨٣ حદિથ ١٩٥٩)

ઘરોં મેં મ-દની માહોલ ન હોને કી એક વજણ

અફસોસ ! આજ કલ હમ મેં સે અક્સર કે ઘરોં મેં મ-દની માહોલ બિલ્કુલ નહીં હૈ. ઈસ મેં કાફી હદ તક હમારા અપના ભી કુસૂર હૈ. ઘર વાલોં કે સાથ હમારી બે ઈન્ટિછા બે તકલુઝી, હંસી મળાક, તૂ તડાક ઔર બદ અખલાકી ઔર હદ દ-રજા બે તવજ્જોહી વગેરા ઈસ કે અરખાબ હૈને. આમ લોગોં કે સાથ તો હમારે બા'જ ઈસ્લામી ભાઈ ઈન્ટિછાઈ આજિઝી ઔર મિસ્કીની સે પેશ આતે હૈને મગર ઘર મેં શેરે બબર કી તરહ દહાડતે હૈને, ઈસ તરહ ઘર મેં વકાર કાઈમ હોતા હી નહીં ઔર અહલે ખાના બેચારે ઈસ્લાહ સે અક્સર મહદુમ રહ જાતે હૈને. ખબરદાર ! અગર આપ ને અપને અખલાક ન સંવારે, ઘર વાલોં કે સાથ આજિઝી ઔર ખન્દા પેશાની કા મુજા-હરા કર કે ઈન કી ઈસ્લાહ કી કોશિશ ન કી તો કહીં જહન્નમ મેં ન જા પડો. અલ્લાહ તબા-ર-ક વતાલા પારહ 28 સૂ-રતુતાહ્રીમ કી આયત 6 મેં ઈર્શાદ ફરમાતા હૈ :

يَأَيُّهَا الَّذِينَ أَمْسَاقُوا أَنفُسَكُمْ
وَأَهْلِيْكُمْ نَاسًا وَقُوْدُهَا النَّاسُ

وَالْحَجَارُ

તર-જ-મએ કન્જુલ ઈમાન : એ ઈમાન વાલો ! અપની જાનોં ઔર અપને ઘર વાલોં કો ઉસ આગ સે બચાઓ જિસ કે ઈધન આદમી ઔર પથ્થર હૈને.

અહલે ખાના કો દોગ્રખ સે કેસે બચાયો ?

ઈસ અયાતે કરીમા કે તહૃત ખગાઈનુલ ઈરફાન મેં હૈ : અલ્લાહ તબાલા ઔર ઉસ કે રસૂલ સલ્લી અલ્હી વિલીન કી ફરમાં બરદારી

ફરમાને મુસ્તફા : ﴿مَعَنِ الْمُنَذِّلِ عَلَيْهِ وَالْمُنَذِّلِ﴾ : مુઝ પર હુરુદે પાક કી કસરત કરો બેશક યેહ તુમ્હારે વિધે તહારત હૈ. (પૂર્વ)

ઈજિયાર કર કે, ઈબાદતે બજા લા કર, ગુનાહોં સે બાજ રહ કર ઘર વાલોં કો નેકી કી હિદાયત ઔર બદ્દી સે મુખા-ન-અત કર કે ઔર ઉન્હેં ઈલ્મો અદબ સ્થિભા કર (અપની જાનોં ઔર અપને ઘર વાલોં કો જહન્નમ કી આગ સે બચાઓ)

રિશ્ટેદારોં કા અહતિરામ

તમામ રિશ્ટેદારોં કે સાથ અચ્છા બરતાવ કરના ચાહિયે. હજુરતે સાચ્છિદુના આસિમ રَضِيَ اللَّهُ تَعَالَى عَنْهُ سે રિવાયત હૈ કે રસૂલુલ્લાહ મશીલَ اللَّهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ ને ફરમાયા : “જિસ કો યેહ પસન્દ હો, કે ઉત્ત્ર મેં દરાજી ઔર રિઝ્ક મેં ફરાખી હો ઔર બુરી મૌત દફુઅ હો વોહ અલ્લાહ તથાલા સે ડરતા રહે ઔર રિશ્ટેદારોં સે હુસને સુલૂક કરે.” (المسند رج ٥ ص ٢٢٢ حدیث ٧٣٦٢)

મુસ્તફા જાને રહમત, શર્મે બજુમે હિદાયત, ચલી લુલી ઉલ્લાસ ને ફરમાયા : “રિશ્તા કાટને વાલા જન્નત મેં નહીં જાએગા.”

(بخارى ج ٤ ص ٩٧ حدیث ٥٩٨٤)

રિશ્ટેદારોં સે હુસને સુલૂક કે મ-દની ફૂલ

સિલાએ રેહમી કે મા'ના

દા'વતે ઈસ્લામી કે ઈશાઅતી ઈદારે મક-ત-બતુલ મદીના કી મત્બૂઆ 312 સફહાત પર મુશ્તમિલ કિતાબ, “બહારે શરીઅત હિસ્સા (16)” સફહા 201 તા 203 પર હૈ : સિલાએ રેહમ કે મા'ના રિશ્તે કો જોડના હૈ યા'ની રિશ્તે વાલોં કે સાથ નેકી ઔર સુલૂક કરના. સારી ઉમ્મત કા ઈસ પર ઈતિફાક હૈ કે સિલાએ રેહમ વાજિબ હૈ ઔર કંતાએ રેહમ (યા'ની રિશ્તા તોડના) હરામ હૈ.

ફરમાને મુસ્તકા : ﷺ : તુમ જાણ ભી હો મુજ પર દુરુદ પઢો કે તુમછારા દુરુદ મુજ તક પહોંચતા હૈ. (ગ્રંથ)

કિન રિશ્ટેદારોં સે સિલા વાજિબ હૈ ?

જિન રિશ્ટે વાલોં કે સાથ સિલા (રેહ્મ) વાજિબ હૈ વોહ કૌન હૈનું ?

બા'જ ઉલમા ને ફરમાયા : વોહ જૂ રેહ્મ મહરમ હૈનું ઓર બા'જ ને ફરમાયા : ઈસ સે મુરાદ જૂ રેહ્મ હૈનું, મહરમ હોં યા ન હોં. ઓર જાહિર યેહી કૌલે દુવુમ હૈ, અહાદીસ મેં મુત્લકન (યા'ની બિગેર કિસી કેદ કે) રિશ્ટે વાલોં કે સાથ સિલા (યા'ની સુલૂક) કરને કા હુકમ આતા હૈ, કુરાને મજૂદ મેં મુત્લકન (યા'ની બિલા કેદ) ઝવિલ કુર્બા (યા'ની કરાબત વાલે) ફરમાયા ગયા મગાર યેહ બાત ઝડુર હૈ કે રિશ્ટે મેં ચૂંકે મુખ્તલિફ દ-રજાત હૈનું (ઈસી તરહ) સિલાએ રેહ્મ (યા'ની રિશ્ટેદારોં સે હુસ્ને સુલૂક) કે દ-રજાત મેં ભી તફાવુત (યા'ની ફક) હોતા હૈ. વાલિદેન કા મર્તબા સબ સે બદ કર હૈ, ઈન કે બા'દ “જૂ રેહ્મ મહરમ” કા, (યા'ની વોહ રિશ્ટેદાર જિન સે ન-સબી રિશ્તા હોને કી વજહ સે નિકાહ હમેશા કે લિયે હરામ હો) ઈન કે બા'દ બકિયા રિશ્ટે વાલોં કા અલા કદરે મરાતિબ. (યા'ની રિશ્ટે મેં નજારીકી કી તરતીબ કે મુતાબિક)

(رَدُّ الْمُحْتَاجِ ص ٩٧٨)

“જૂ રેહ્મ મહરમ” ઓર “જૂ રેહ્મ” સે મુરાદ ?

મુફસ્સિસરે શહીર, હકીમુલ ઉમ્મત, હજરતે મુફતી અહમદ યાર ખાન સૂ-રતુલ બ-કરહ કી આયત 83
 ﴿تَرَ-جَ-مَعَهُ كَنْجُلَ إِمَانٌ وَذِي الْقُرْبَىٰ وَالْوَالِدَيْنِ رَاحِسَانًا وَذِي الْقُرْبَىٰ﴾
 કે સાથ ભલાઈ કરો ઓર રિશ્ટેદારોં સે.” કે તહૃત “તફસીરે નઈમી” મેં લિખતે હૈનું : ઓર કુર્બા બ મા'ના કરાબત હૈ યા'ની અપને અહલે કરાબત કે સાથ અહસાન કરો, ચૂંકે અહલે કરાબત કા રિશ્તા માં બાપ કે ઝરીએ સે હોતા હૈ ઓર ઈન કા અહસાન ભી માં બાપ કે મુકાબલે મેં કમ હૈ ઈસ

ફરમાને મુસ્તકા : حَلَّى اللَّهُ تَعَالَى عَلَيْهِ الْأَوْسَطُ : જિસ ને મુજ પર દસ મરતબા હુરુદે પાક પડા અલ્લાહ ઉસ પર સો રહેમણે નાખિલ ફરમાતા હૈ. (ب)

લિયે ઈન કા હક ભી માં બાપ કે બા'દ હૈ, ઈસ જગત ભી ચન્દ હિદાયતે હૈનું : પહેલી હિદાયત : જિલ કુર્વા વોહ લોગ હૈનું જિન કા રિશ્તા બ જરીએ માં બાપ કે હો જિસે “જી રેહ્મ” ભી કહેતે હૈનું, યેહ તીન તરહ કે હૈનું : એક બાપ કે કરાબત દાર જૈસે દાદા, દાદી, ચચા, ફૂઝી વગૈરા, દૂસરે માં કે જૈસે નાના, નાની, મામું, ખાલા, અધ્યાઈ (યા'ની જિન કા બાપ અલગ અલગ હો ઔર માં એક હો ઐસે ભાઈ ઔર બહન કા) ભાઈ વગૈરા, તીસરે દોનોં કે કરાબત દાર જૈસે હકીકી ભાઈ બહન. ઈન મેં સે જિસ કા રિશ્તા કવી હોગા ઉસ કા હક મુકદમ. દૂસરી હિદાયત : અહલે કરાબત દો કિસ્મ કે હૈનું એક વોહ જિન સે નિકાહ હરામ હૈ, ઈન્હેં જી રેહ્મ મહરમ (યા'ની ઐસા કરીબી રિશ્તેદાર, કે અગર ઈન મેં સે જિસ કિસી કો ભી મર્દ ઔર દૂસરે કો ઔરત ફર્જ કિયા જાએ તો નિકાહ હમેશા કે લિયે હરામ હો જૈસે બાપ, માં, બેટા, બેટી, ભાઈ, બહન, ચચા, ફૂઝી, મામું, ખાલા, ભાન્જા, ભાન્છ વગૈરા) કહેતે હૈનું, જૈસે ચચા, ફૂઝી, મામું, ખાલા વગૈરા. ઝરુરત કે વકત ઈન કી બિદમત કરના ફર્જ હૈ ન કરને વાલા ગુનહંગાર હોગા. દૂસરે વોહ જિન સે નિકાહ હલાલ જૈસે ખાલા, મામું, ચચા કી ઔલાદ ઈન કે સાથ એહસાન વ સુલૂક કરના સુન્નતે મુઅક્કદા હૈ ઔર બહુત સવાબ લેકિન હર કરાબત દાર બલ્કે સારે મુસલ્માનોં સે અથે અખ્લાક કે સાથ પેશ આના ઝરી ઔર ઈન કો ઈજા પહોંચાની હરામ. (અન્યાન્ય)

તીસરી હિદાયત : સુસરાલી દૂર કે રિશ્તેદાર જી રેહ્મ નહીં, હાં ઈન મેં સે બા'જ મહરમ હૈનું જૈસે સાસ ઔર દૂધ કી માં, બા'જ મહરમ ભી નહીં, ઈન કે ભી હુકૂક હૈનું યહાં તક કે પડોસી કે ભી હક હૈનું મગાર યેહ લોગ ઈસ આયત મેં દાખિલ નહીં કયૂંકે યહાં રેહ્મ મી ઔર રિશ્તે વાલે મુરાદ હૈનું.

(તફસીરે નઈભી, જિ. 1, સ. 447)

કર્માને મુસ્તફા ﷺ : જીસ કે પાસ મેરા જિક હો ઔર વોહ મુજા પર દુરૂદ શરીફ ન પઢે તો વોહ લોગો મેં સે કન્યુસ તરીન શાખસ હૈ. (رَدُّ الْمُحْتَاجِ ص ٦٧٨)

રિશ્ટેદાર દૂસરે મુલ્ક મેં હોં તો કયા કરે ?

અગર યેહ શાખસ પરદેસ મેં હૈ તો રિશ્ટે વાલોં કે પાસ ખત ભેજા કરે, ઈન સે ખતો કિતાબત જારી રખે તાકે બે તઅલ્હુકી પૈદા ન હોને પાએ ઔર હો સકે તો વતન આએ ઔર રિશ્ટેદારોં સે તઅલ્હુકત તાજા કર લે, ઈસ તરફ કરને સે મહબ્બત મેં ઈજાફા હોગા. (૬૭૮ ص ૧૦૨) ફી ઝમાના રાબિતા નિહાયત આસાન હૈ, ખત પહોંચને મેં કાફી દેર લગતી, હો સકે તો ફોન ઔર ઈ-મેઈલ કે ઝરીએ ભી રાબિતા રખા જા સકતા હૈ, કે યેહ ભી ઈજૂદિયાદે હુબ (યા'ની મહબ્બત બદાને) કે ઝરાએએ હોય.

કટ્યો રેહમ કી ઓક સૂરત

જબ અપના કોઈ રિશ્ટેદાર કોઈ હાજત પેશ કરે તો ઉસ કી હાજત રવાઈ કરે, ઈસ કો રદ કર દેના કંથે રેહમ (યા'ની રિશ્તા કાટના) હૈ. (૩૨૩ ص ૫૨૫) યાદ રહે ! કંથે રેહમ યા'ની રિશ્તા કાટના હરામ હૈ.

સિલાયે રેહમ યોછ હૈ કે વોહ તોડે તબ ભી તુમ જોડો

સિલાયે રેહમી (રિશ્ટેદારોં કે સાથ અચ્છા સુલૂક) ઈસી કા નામ નહીં કે વોહ સુલૂક કરે તો તુમ ભી કરો, યેહ ચીજ તો હકીકત મેં મુકાફાત યા'ની અદલા બદલા કરના હૈ કે ઉસ ને તુમ્હારે પાસ ચીજ ભેજ દી તુમ ને ઉસ કે પાસ ભેજ દી, વોહ તુમ્હારે યહાં આયા તુમ ઉસ કે પાસ ચલે ગયે. હકીકતન સિલાયે રેહમ (યા'ની કામિલ દ-રજે કા રિશ્ટેદારોં સે હુસ્ને સુલૂક) યેહ હૈ કે વોહ કાટે ઔર તુમ જોડો, વોહ તુમ સે જુદા હોના ચાહતા હૈ, બે એ'તિનાઈ (યા'ની લા પરવાહી) કરતા હૈ ઔર તુમ ઉસ કે સાથ રિશ્ટે કે હુકૂક કી મુરાઆત (યા'ની લિહાજ વ રિઆયત) કરો.

(رَدُّ الْمُحْتَاجِ ص ٦٧٨)

કર્માને મુસ્તફા ﷺ : ઉસ શાખસ કી નાક ખાક આલૂદું હો જિસ કે પાસ મેરા જિક હો ઔર વોહ મુજ પર દુરુદે પાક ન પઢે. (ા)

નારાજ રિશ્ટેડારોં સે સુલ્હ કર લીજિયે

મીઠે મીઠે ઈસ્લામી ભાઈયો ! મેરી આપ સે મ-દની ઈલિજા હૈ કે અગર આપ કી કિસી રિશ્ટેદાર સે નારાજી હૈ તો અગર્યે રિશ્ટેદાર હી કા કુસૂર હો સુલ્હ કે લિયે ખુદ પહુલ કીજિયે ઔર ખુદ આગે બઢ કર બન્ધા પેશાની કે સાથ ઉસ સે મિલ કર તઅલ્લુકાત સંવાર લીજિયે. હાં અગર કોઈ શર-ઈ ભરસાહત માનેએ (યા'ની રૂકાવટ) હૈ તો બેશક સુલ્હ ન કી જાએ. આશિકાને રસૂલ કે મ-દની કાફિલોં મેં સુન્નતોં કી તરબિયત કે લિયે સુન્નતોં ભરા સફર ઔર રોજાના ફિકે મદીના કે ઝરીએ મ-દની ઈન્નામાત કા રિસાલા પુર કર કે હર મ-દની માહ કે પહલે દિન અપને યહાં કે જિમ્મેદાર કો જમ્બ કરવાને કી બ-ર-કત સે બ *إِنَّ شَاءَ اللَّهُ تَعَالَىٰ* તુઝેલે મુસ્તફા ﷺ ઓહતિરામે મુસ્લિમ કા આપ કે અન્દર વોહ દર્દ પૈદા હોગા કે તમામ રૂઠે હુએ રિશ્ટેદારોં સે ન સિર્જ સુલ્હ હો જાએણી બલ્કે વોહ દા'વતે ઈસ્લામી કે મ-દની માહોલ સે ભી વાબસ્તા હો જાએણે.

સબ શકર રન્જિયાં દૂર હંગેલી મિયાં

કાફિલે મેં ચલે કાફિલે મેં ચલો

صَلُّوٰ عَلَى الْحَبِيبِ ! صَلَّى اللَّهُ تَعَالَى عَلَى مُحَمَّدٍ

યતીમ કે સર પર હાથ ફેરને કી ફરીલત

જિસ બચ્ચે યા બચ્ચી કા બાપ ફૌત હો જાએ ઉસ કો યતીમ કહતે હું. જબ બચ્ચા બાલિગ યા બચ્ચી બાલિગા હો ગઈ તો અબ યતીમ કે અહકામ ખત્મ હુએ. યતીમોં કે સાથ હુસ્ને સુલૂક કા ભી બડા સવાબ હૈ. ચુનાન્યે રસૂલે કરીમ, રઉફુરહીમ કા ફરમાને અઝીમ

ફરમાને મુસ્તકા. ﷺ : જિસ ને મુજ પર રોજે જુમુઆ દો સો બાર હૃદાએ પાક પઢા ઉસ કે દો સાલ
કે ગુનાથ મુઆફ હોંગે. (કુહામ)

હૈ : “જો શખ્સ યતીમ કે સર પર મધ્ય અલ્લાહ કે લિયે હાથ ફેરે તો
જિતને બાલોं પર ઉસ કા હાથ ગુજરા હર બાળ કે મુકાબિલ મેં ઉસ કે લિયે નેકિયાં
હોં ઔર જો શખ્સ યતીમ લડકી યા યતીમ લડકે પર એહસાન કરે મેં ઔર વોહ
જન્ત મેં (દો ઉભિયોં કો ભિલા કર ફરમાયા) ઈસ તરફ હોંગે.”

(مسند إمام أحمد بن حنبل ج ٨ ص ٢٧٢ حديث ٢٢١٥)

યતીમ કે સર પર હાથ ફેરને ઔર ભિસ્કીન કો ખાના ભિલાને સે
દિલ કી સખ્તી દૂર હોતી હૈ. ચુનાન્યે હજરતે સાચ્છિદુના અબૂ હુરૈરા
સે رَضِيَ اللَّهُ تَعَالَى عَنْهُ રિવાયત હૈ કે એક શખ્સ ને અપને દિલ કી સખ્તી કી
શિકાયત કી. નબિયે રહમત, શફીએ ઉમ્મત, صَلَّى اللَّهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ ને
ફરમાયા : “યતીમ કે સર પર હાથ ફેરો ઔર ભિસ્કીન કો ખાના
ભિલાઓ.”

(ايضاً ج ٣٢٥ حديث ٣٢٥)

બેચૈન દિલોં કે ચૈન, રહમતે દારૈન ને صَلَّى اللَّهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ ને
ફરમાયા : “લડકા યતીમ હો તો ઉસ કે સર પર હાથ ફેરને મેં આગે કી તરફ લે
આએ ઔર બચ્યે કા બાપ હો તો હાથ ફેરને મેં ગરદન કી તરફ લે જાએ.”

(مفجم آو س્ત્રજ ١ ص ٣٥١ حديث ١٢٧٩)

ઔરત સે નિભાને કી કોશિશ કીજિયે

મર્દ કો ચાહિયે કે અપની ઝૌઝા કે સાથ હુસ્ને સુલૂક કરે. ઔર
ઉસ કો છિકમતે અ-મલી કે સાથ ચલાએ. ચુનાન્યે મીઠે મીઠે આકા
પસલી સે પૈદા કી ગઈ હૈ તુમ્હારે લિયે કિસી તરફ સીધી નહીં હો સકતી અગર
તુમ ઈસ સે નફાં ચાહતે હો તો ઈસ કે ટેઢે પન કે સાથ હી નફાં હાસિલ કર
સકતે હો ઔર અગર ઈસ કો સીધા કરને લગોગે તો તોડ ડાલોગે ઔર ઈસ કા

(ابن مسعود) ફરમાને મુસ્તકાં પુરુષ શરીર પઢો અલ્લાહ તુમ પર રહમત ભેદેગા.

તોડના તલાક દેના હૈ.”

(مسلم ચ ૭૭૫ હદિથ ૧૬૮)

જૌજા કે સાથ નરમી કી ફરજીલત

મા'લૂમ હુવા કુછ ન કુછ ખિલાડે મિજાજ હ-ર-કરે ઈસ સે સરળ હોતી હી રહેંગી. મર્દ કો ચાહિયે કે સબ્ર કરતા રહે. નબિયોં કે સરવર, હુસ્ને અખલાક કે પૈકર, મહબૂબે રજ્બે અકબર ચલી લેખાલ ઉલ્લિલે ઓલ્લાલ એ અખલાક કા ફરમાને રૂષ પરવર હૈ : “કામિલ ઈમાન વાલોં મેં સે વોહ ભી હૈ જો ઉમા અખલાક વાલા ઔર અપની જૌજા કે સાથ સબ સે જિયાદા નર્મ તબીઅત હો.”

(ત્રિવિન્દી ચ ૪ હદિથ ૨૬૨)

ઓરત કે સાથ દર ગુજર કા મુઆ-મલા રખિયે

મીઠે મીઠે ઈસ્લામી ભાઈયો ! ઈસ હદ્દિસે પાક મેં ઉન લોગોં કે લિયે દા'વતે ફિક્ક હૈ જો બાત બાત પર અપની જૌજા કો ઝાડતે બલ્કે મારતે હોય. એક સિન્ધે નાગુક પર કુવ્વત કા મુજા-હરા કરના ઔર ખ્વાહ મ ખ્વાહ રો'બ ઝાડના ભરદાનગી નહીં. અગર્યે ઓરત કી ભૂલ હો તથ ભી દર ગુજર સે કામ લેના ચાહિયે કે જબ ઓરત સે કસીર મનાફેઅ ભી હાસિલ હોતે હોય તો ઉસ કી નાદાનિયોં પર સબ્ર ભી કરના ચાહિયે. નબિયે રહમત, શરીરો ઉમ્મત કા ફરમાને આલીશાન હૈ : “મોમિન મર્દ મોમિના ઓરત સે દુશ્મની નહીં રખ સકતા. અગર ઈસ કી એક ખરસત બુરી લગેગી તો દૂસરી પસન્દ આ જાઓગી.”

(مسلم ચ ૭૭૫ હદિથ ૧૬૯)

નમક જિયાદા ડાલ દિયા

કહતે હોય : એક આદમી કી બીવી ને ખાને મેં નમક જિયાદા ડાલ દિયા. ઉસે ગુસ્સા તો બહુત આયા મગાર યેહ સોચતે હુએ વોહ ગુસ્સે કો

ફરમાને મુસ્તફા : ﷺ : مُعَذَّبٌ بِرَبِّهِ وَرَسُولِهِ : صَلَّى اللَّهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ : مુઝ પર કસરત સે દુરેટ પાક પઢો બેશક તુમ્હારા મુઝ પર દુરેટ પાક પઠના તુમ્હારે ગુનાંદો કે લિયે માણિકરત હો. (جائز)

પી ગયા કે મૈં ભી તો ખતાઓ કરતા રહતા હું અગર આજ મૈં ને બીવી કી ખતા પર સખ્તી સે ગિરિજત કી તો કહી એસા ન હો, કે કલ બરોજે કિયામત અલ્લાહ ઉર્જુગીલી ભી મેરી ખતાઓ પર ગિરિજત ફરમા લે. ચુનાન્યે ઉસ ને દિલ હી દિલ મેં અપની જૌજા કી ખતા મુઆફ કર દી. ઈન્નિકાલ કે બા'દ ઉસ કો કિસી ને ખ્વાબ મેં દેખ કર પૂછા, અલ્લાહ ઉર્જુગીલી ને આપ કે સાથ ક્યા મુઆ-મલા ફરમાયા ? ઉસ ને જવાબ દિયા કે ગુનાંદો કી કસરત કે સબબ અજાબ હોને હી વાલા થા કે અલ્લાહ ઉર્જુગીલી ને ફરમાયા : મેરી બન્ધી ને સાલન મેં નમક જિયાદા ડાલ દિયા થા ઔર તુમ ને ઉસ કી ખતા મુઆફ કર દી થી, જાઓ મૈં ભી ઉસ કે સિલે મેં તુમ કો આજ મુઆફ કરતા હું.

મીઠે મીઠે ઈસ્લામી ભાઈયો ! આશિકાને રસૂલ કે મ-દની કાફિલે મેં સફર કી સાચાદત ઔર હર માહ મ-દની ઈન્નામાત કા રિસાલા પુર કર કે જમ્મા કરવાને કી બ-ર-કત સે إِنْ شَاءَ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ بِ تુફિલِ مુસ્તફા

ઘરેલૂ શકર રન્ધિયાં દૂર હોંગી ઔર આપ કા ઘર ખુશિયોં કા ગહવારા બનેગા ઔર إِنْ شَاءَ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ بِ مાનદાન કો મદ્દીનાં મુનવ્વરહ કા નગ્રારા નસીબ હોગા.

સોયા હુવા નસીબ જગ્યા દીજિયે હુગ્રૂ મીઠા મદીના મુઝ કો દિખા દીજિયે હુગ્રૂ

صَلُّوٰعَلَى الْحَبِيبِ ! صَلَّى اللَّهُ تَعَالَى عَلَى مُحَمَّدٍ

શોહર કે હુક્કુક

બીવી કો ભી ચાહિયે કે અપને શોહર કે સાથ નેક સુલૂક કરે. ચુનાન્યે મીઠે મીઠે આકા, મદીને વાલે મુસ્તફા : ﷺ : صَلَّى اللَّهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ : ફરમાને ખુશબૂદાર હૈ : “કસમ હૈ ઉસ કી જિસ કે કળાંએ કુદરત મેં મેરી જાન

ફરમાને મુસ્તકા : ﷺ : صَلَّى اللَّهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ : جો મુજ પર એક દુરૂદ શરીરફ પઢતા હે અલ્લાહ મર્ગ જુલ્દું ઉસ કે લિયે એક કીરત અજ લિખતા હે ઔર કીરત ઉહુદ પહાડ જિતના હે . (بخاري)

હે, અગર કદમ સે સર તક શોહર કે તમામ જિસમ મેં જખ હોં જિન સે પીપ ઔર કચ-લઘૂ (યા'ની પીપ મિલા ખૂન) બહતા હો ફિર ઔરત ઉસે ચાટે તબ ભી હક્કે શોહર અદા ન કિયા . ” (مسند إمام أحمد بن حنبل ج ٤ ص ٣١٨ حديث ١٢٦١)

શોહર કા ધર ન છોડે

બાત બાત પર રૂઠ કર મયકે ચલી જાને વાલી ઔરત ઈસ હદીસે પાક કો બાર બાર અપને કાનોં પર દોહરાએ ઔર દિલ કી ગહરાઈયોં મેં ઉતારે, સરકારે મદ્દીના صَلَّى اللَّهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ કા ફરમાને આલીશાન હૈ : ઔર (બીવી) બિગેર ઈજાગત ઉસ (યા'ની શોહર) કે ધર સે ન જાએ અગર (મિલા ઝરત) ઐસા કિયા તો જબ તક તૌબા ન કરે યા વાપસ લૌટ ન આએ અલ્લાહ મર્ગ ઔર ફિરિશે ઉસ પર લા'નત કરતે હોય . (كَفَرَ النَّسْلَالُ ج ١٦ ص ٤٤٠١ حديث ٤٤٤ مُلْخَصًّا)

અકસર ઔરતેં જહન્નમી હોને કા સબબ

બા'જ ખવાતીન અપને શોહરોં કી સખ્ત ના ફરમાનિયાં ઔર ના શુદ્ધિયાં કરતી હોય ઔર જરા કોઈ બાત બુરી લગ જાએ તો પિછલે તમામ એહસાનાત ભુલા કર કોસના શુરૂઆ કર દેતી હોય . જો ઈસ્લામી બહનેં બાત બાત પર લા'નત મલામત કરતી ઔર ફિટકાર બરસાતી રહતી હોય તુન કો ઊર જાના ચાહિયે કે સરકારે નામદાર, મદ્દીને કે તાજદાર એક બાર ઈદ કે રોજ ઈદગાહ તશરીફ લે જતે હુએ ખવાતીન કી તરફ ગુજરે તો ફરમાયા : “એ ઔરતો ! સ-દકા કિયા કરો કયૂંકે મેં ને અકસર તુમ કો જહન્નમી દેખા હો .” ખવાતીન ને અર્જ કી : યા રસૂલલલ્હાહ ! ! ! ઈસ કી વજહ ? ફરમાયા : “ઈસ લિયે કે તુમ લા'નત બહુત કરતી હો ઔર અપને શોહર કી ના શુકી કરતી હો .”

(بخاري ج ١ ص ١٢٣ حديث ٣٠٤)

ફરમાને મુસ્તફા : ﷺ : જિસ ને કિતાબ મેં મુજ પર દુર્ગે પાક લિખા તો જબ તક મેરા નામ ઉસ મેં રહેગા। ફિરિશે ઉસ કે લિખે ઈસ્તિજ્ફાર કરતે રહેંગા। (بخارى)

પડોસિયોं કી અહમિયત

મીઠે મીઠે ઈસ્લામી ભાઈયો ! હર એક કો ચાહિયે કે અપને પડોસિયોં કે સાથ અચ્છા બરતાવ કરે ઔર બિલા મસ્લિહતે શર-ઈ ઈન કે અહતિરામ મેં કમી ન કરે. એક શાખસ ને હુઝૂર સરાપાએ નૂર, ફેઝ ગન્જૂર, શાહે ગયૂર કી ચَلَّى اللَّهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ ! મિથ્યામતે બા અ-ગમત મેં અર્જ કી : યા રસૂલલ્હાહ ! ચَلَّى اللَّهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ ! મુઝે યેહ કયૂંકર મા'લૂમ હો, કે મૈં ને અચ્છા કિયા યા બુરા ? ફરમાયા : “જબ તુમ પડોસિયોં કો યેહ કહતે સુનો કે તુમ ને અચ્છા કિયા, તો બેશક તુમ ને અચ્છા કિયા ઔર જબ યેહ કહતે સુનો કે તુમ ને બુરા કિયા, તો બેશક તુમ ને બુરા કિયા હૈ.”

(ابن ماجہ ج ٤ ص ٤٧٩ حديث ٤٢٢٣)

આ'લા કિરદાર કી સનાદ

અલ્લાહુ અકબર ! પડોસિયોં કી ઈસ કદર અહમિયત, કે “કુરેક્ટર સર્ટીફિકેટ” ઈન કે ઝરીએ ભિલે. અફસોસ ! ફિર ભી આજ પડોસિયોં કો કોઈ ખાતિર મેં નહીં લાતા. આશિકાને રસૂલ કે મ-દની કાફિલે મેં સફર કી સાચાદત ઔર હર મ-દની માહ મ-દની ઈન્દ્રામાત કા રિસાલા પુર કર કે જમા કરવાને કી બ-ર-કત સે إِنْ شَاءَ اللَّهُ عَلَيْهِ فَلَوْلَامٌ 6 તુઝે મુસ્તફા 5 પડોસિયોં કી અહમિયત દિલ મેં પૈદા હોએંની ઔર ઈન કે અહતિરામ કા ઝેઝન બનેગા ઔર إِنْ شَاءَ اللَّهُ عَلَيْهِ فَلَوْلَامٌ 7 આપ કા મહલ્લા બાગે મદીના બન જાએંગા।

બહાર આએ મહલ્લે મેં મેરે ભી યા રસૂલલ્હાહ

ઇધર ભી તો જરી બરસે કોઈ રહમત કે બાદલ સે

صَلُّوا عَلَى الْحَبِيبِ ! صَلَّى اللَّهُ تَعَالَى عَلَى مُحَمَّدٍ

ફરમાને મુસ્તફા : ﷺ : જિસ ને મુજ પર એક બાર હૃદે પાક પથા અલ્લાહ ઉંગ વિશે ઉસ પર દસ રહ્મતેં બેજતા હૈ. (૩૪)

અમીરે કાફિલા કેસા હો ?

સફર મેં જો અમીરે કાફિલા હો ઉસ કો અપને રૂફકા કા એહતિરામ ઓર ઉન કી બહુત જિયાદા બિદમત કરની ચાહિયે. ચુનાન્યે ફરમાને મુસ્તફા : ﷺ : “સફર મેં વોહી અમીર હૈ જો ઉન કી બિદમત કરે, જો શખ્સ બિદમત મેં બઢ ગયા તો ઉસ કે રૂફકા કિસી અમલ મેં ઉસ સે નહીં બઢ સકતે હાં અગર ઉન મેં સે કોઈ શહીદ હો જાએ તો વોહી બઢ જાએગા.”

(શુભ આયાન જ ૬ ص ૩૩૪ માટે હિદિથ ૪૦૭)

બચી હુઈ ચીજોં દૂસરોં કો દેને કી તરફારીબ

એક મૌકાઅ પર સરકારે મદ્દીના ને સફર મેં ઈર્શાદ ફરમાયા : “જિસ કે પાસ જાઈદ સુવારી હો વોહ બે સુવારી વાલે કો અતા કર દે ઓર જિસ કે પાસ બચી હુઈ ખૂરાક હો વોહ બિગેર ખૂરાક વાલે કો બિલા દે” ઓર ઈસી તરહ દૂસરી ચીજોં કે મુંતાલિક ઈર્શાદ ફરમાયા. હજારતે સાચિદુના અબૂ સઈદ ખુદરી ફરમાતે હૈને : આપ ને ઈસી તરહ માલ કી મુખ્તલિફ અક્સામ જિક ફરમાંડ હતા કે હમ ને મહસૂસ કિયા કે બચી હુઈ ચીજ મેં સે કિસી કો અપને પાસ રખ લેને કા હક હી નહીં હૈ.

(હિદિથ ૧૭૨૮ માટે સુલુખુના)

صَلُّوا عَلَى الْحَبِيبِ ! صَلُّوا عَلَى مُحَمَّدٍ

મા તહ્વોં કે બારે મેં સુવાલ હોગા

એક અમીરે કાફિલા હી નહીં, હર એક કો અપને મા તહ્વોં કે સાથ હુસ્ને સુલૂક કરના જરૂરી હૈ જૈસા કે અલ્લાહ કે મહબૂબ, દાનાએ ગુયુબ, મુનજૂજુન અનિલ ઉયુબ કા ફરમાને હિદાયત નિશાન હૈને : “તુમ મેં સે હર એક નિગરાન હૈ ઓર નિગરાની

﴿كَرِمًا نَّعْلَمُ مُسْتَكْبَرًا : جَلَّ اللَّهُ عَنِ الْمُنْكَبِرِ :﴾ : જો શખ્સ મુજ પર હુરટ પાક પઢના ભૂલ ગયા વોહ જન્નત કા રાસ્તા ભૂલ ગયા. (ઝાંબ)

કે મુ-તાલિક સબ સે પૂછગા હોગી બાદશાહ નિગરાન હૈ, ઉસ કી રઆયા કે બારે મેં ઉસ સે સુવાલ હોગા ઔર મર્દ અપને ઘર કા નિગરાન હૈ ઔર ઉસ કી રઆયા કે બારે મેં ઉસ સે સુવાલ હોગા ઔર ઓરત અપને શોહર કે ઘર મેં નિગરાન હૈ ઔર ઉસ કી રઆયા કે બારે મેં ઉસ સે સુવાલ હોગા.”

(બ્ખારી ૧૧૨ ચ ૨૫ હિથ ૧૪૦૯)

મીઠે મીઠે ઈસ્લામી ભાઈયો ! આશિકાને રસૂલ કે મ-દની કાફિલે મેં મુસલ્સલ સફર કી સાચાદત ઔર મ-દની ઈન્નામાત કા રિસાલા પુર કર કે હર માણ જમ્મા કરવાને કી બ-ર-કત સે *إِنْ شَاءَ اللَّهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَاللهُ وَسَلَّمَ* અપને મા તણ્ઠતોં કે એહતિરામ કા વોહ જમબા નસીબ હોગા કે *إِنْ شَاءَ اللَّهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَاللهُ وَسَلَّمَ* હર ફર્દ ખુશ હો કર આપ કો “હુઆએ મદ્દીના” સે નવાજા કરેગા.

મેં હુન્યા કી દૌલત કા મંગતા નહીં હું

મુઝે ભાઈયો ! હો હુઆએ મદીના

صَلُّوا عَلَى الْحَيْبِ ! صَلُّوا عَلَى مُحَمَّدٍ

કામોં કી તકસીમ

દૌરાને સફર કિસી એક પર સારા બોડ ડાલ દેને કે બજાએ કામોં કી આપસ મેં તકસીમ હોની ચાહિયે. ચુનાન્યે એક મર્તબા કિસી સફર મેં સહાબે કિરામ *عَلَيْهِمُ الرِّضْوَانُ* ને બકરી ઝષ્ણ કરને કા ઈરાદા કિયા ઔર કામ તકસીમ કર લિયા, કિસી ને અપને જિમ્મે ઝષ્ણ કા કામ લિયા તો કિસી ને ખાલ ઉધેડને કા નીજ કોઈ પકાને કા જિમ્મેદાર હો ગયા, સરકારે નામદાર ને ફરમાયા : લકડિયાં જમ્મા કરના મેરે જિમ્મે હૈ. સહાબે કિરામ *عَلَيْهِمُ الرِّضْوَانُ* અર્જ ગુજાર હુએ : આકા ! યેહ ભી

ફરમાને મુસ્તકા : [جس کے پاس مेरا جિક હુવા ઔર ઉસ ને મુજ પર હુરદે પાક ન પઢા તહીક બોહ બદ બાજ હો ગયા.] (حَدَّى)

હમ હી કર લેંગે. ફરમાયા : “યેહ તો મૈં ભી જાનતા હૂં કે તુમ યેહ કામ (બાખુશી) કર લોંગે મગર મુજે યેહ પસન્દ નહીં કે તુમ લોગોં મેં નુમાયાં રહૂં ઔર અલ્લાહ ભી ઈસ કો પસન્દ નહીં ફરમાતા.”

(خلاصة سير سيد البشر لمحب الدين الطبرى من ملخصاً ٧٥)

صَلُّوٰعَلٰى الْحَيِّبِ ! صَلُّوٰالٰهُتَعَالٰى عَلٰى مُحَمَّدٍ

દૂસરોં કો અપની નિશસ્ત પર જગાહ દીજિયે

ટ્રેન યા બસ વગેરા મેં અગાર નિશસ્તોં કમ હોં તો યેહ નહીં હોના ચાહિયે કે બા'જ બેઠે હી રહેં ઔર બા'જ ખડે ખડે હી સફર કરેં. હોના યેહ ચાહિયે કે મૌકાએ મહલ કી મુના-સબત સે સારે બારી બારી બેઠેં ઔર દૂસરોં કે લિયે અપની નિશસ્ત ઈસાર કર કે સવાબ કમાએ ઔર સીટ ઈસાર કર કે ઈસ સૂરત મેં ભી સવાબ કમાયા જ સકતા હૈ જબ કે સીટ કી બુકિંગ કરવા રખી હો, કે બુકિંગ કરવાને સે ઈસાર કરના કોઈ મન્ના નહીં હો જાતા. હજરતે સચ્ચિદુના અષ્ટુલ્લાહ બિન મસઉદ રَضِيَ اللَّهُ تَعَالَى عَنْهُ فરમાતે હું કે ગજૂવાએ બદ્ર મેં ફી ઊંટ તીન અફરાદ થે. ચુનાન્યો હજરતે અબૂ લુબાબા ઔર હજરતે અલી રَضِيَ اللَّهُ تَعَالَى عَنْهُمَا સરકારે મદ્દિના ચીની કી સુવારી મેં શરીક થે. દોનોં હજરાત કા બયાન હૈ કે જબ સરકારે નામદાર ચીની રાણી ઓદિલ પૈદલ ચલને કી બારી આતી તો હમ દોનોં અર્જ કરતે કે સરકાર ! આપ સુવાર હી રહિયે, હુજૂર કે બદલે હમ પૈદલ ચલેંગે. ઈશ્વાર હોતા : “તુમ મુજ સે જિયાદા તાકત વર નહીં હો ઔર મૈં બ નિસ્બત તુમ્હારે સવાબ સે બે નિયાઝ નહીં હું.” (યા'ની મુજ કો ભી સવાબ ચાહિયે કિર મૈં કયું પૈદલ ન ચલું !)

(شرح السنّة ج ٥ ص ٢٦٠ حديث ٥٦٦)

ફરમાને મુસ્તફા : ﷺ : જિસ ને મુજ પર એક બાર હુરુદે પાક પઢા અલ્લાહ ઉસ પર દસ રહમતોં ભેજતા હૈ. (૧)

મ-દની કાફિલે મેં સફર કીજિયે

મીઠે મીઠે ઈસ્લામી ભાઈયો ! આશિકાને રસૂલ કે મ-દની કાફિલે મેં મુસલ્સલ સફર કી સાચાદત ઔર મ-દની ઈન્દ્રામાત કા રિસાલા પુર કર કે હર મ-દની માછ જમ્મા કરવાને કી બ-ર-કત સે **إِنْ شَاءَ اللَّهُ عَلَيْهِ** અપની નિશસ્ત દૂસરોં કો પેશ કરને કે લિયે ઈસાર કા જગ્બા પૈદા હોગા ઔર ઈસ કી બ-ર-કત સે **إِنْ شَاءَ اللَّهُ عَلَيْهِ** સ-ફરે હજ વ દીદારે મદીના ભી નસીબ હોગા ઔર ઈસનાએ સફર ભી મદીને કે મુસાફિરોં કે લિયે મિના શરીફ, મુઝુદલિફા શરીફ, આ-રફાત શરીફ ઔર મક્કાએ મુકર્રમા વ મદીનાએ મુનવ્વરહ માટે મેં **زَادَهُمَا اللَّهُ شَرْفًا وَتَطْبِيْمًا** દીવાનગી કે સાથ નિશસ્તે પેશ કરતે રહને કી સાચાદતે મિલતી રહેંગી .

યા રબ ! સૂએ મદીના મસ્તાના બન કે જળી
ઉસ શર્મએ દો જહાં કા પરવાના બન કે જળી
صَلُّوا عَلَى الْحَيْبِ ! صَلُّوا عَلَى مُحَمَّدٍ

જિયાદા જગહ ન ઘેરિયે

ઇજતિમાઆત વગેરા મેં જહાં લોગ જિયાદા હોં વહાં અપની સહૂલત કે લિયે જિયાદા જગહ ઘેર કર દૂસરોં કે લિયે તંગી કા બાઈસ નહીં બનના ચાહિયે. ચુનાન્યે હજરતે સાચ્ચિદુના સહૂલ બિન મુઆજ રૂફીનું રાખી રાખી અને ફરમાતે હું કે હમ ઘારે આકા કે સાથ જિહાદ મેં ગાએ તો લોગોં ને મન્જિલેં તંગ કર દીં (યા'ની ઝરૂરત સે જિયાદા જગહ ઘેર લી) ઔર રાસ્તા રોક લિયા. ઈસ પર રસૂલુલ્લાહ ને એક આદમી કો ભેજા કે વોહ યેહ એ'લાન કરે, “બેશક જો મન્જિલેં તંગ કરે

٤٢માને મુસ્તફા : ﷺ : જો શખ્સ મુજ પર હુરદે પાક પઠના ભૂલ ગયા વો એ જન્ત કા રાસ્તા ભૂલ ગયા। (ત્રણ)

યા રાસ્તા રોકે તો ઉસ કા કુછ જિહાદ નહીં।” (૨૬૨૯ ચ ૩૪ હદિથ)

આને વાલે કે લિયે સરકના સુન્નત હૈ

જો લોગ પહોલે સે બેઠે હોં ઉન કે લિયે સુન્નત યેહ હૈ કે જબ કોઈ આએ તો ઉસ કે લિયે સરકેં. હજરતે સાયિદુના વાસિલા બિન ખતાબ રَضِيَ اللَّهُ تَعَالَى عَنْهُ سે રિવાયત હૈ કે એક શખ્સ તાજદારે મદીના કી ચَلَّى اللَّهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَإِلَهُ وَسَلَّمَ મિથિદમત મેં હાજિર હુવા. આપ ચَلَّى اللَّهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَإِلَهُ وَسَلَّمَ મિથિદ મિથિદ મેં તશરીફ ફરમા થે. રહમતે દો આલમ, નૂરે મુજસ્સમ, શાહે બની આદમ, રસૂલે મોહૃતશમ ઉસ કે લિયે અપની જગાહ સે સરક ગયે. ઉસ ને અર્જ કી : યા રસૂલલાહ ! ચَلَّى اللَّهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَإِلَهُ وَسَلَّمَ જગાહ કુશાદા મૌજૂદ હૈ, (આપ ચَلَّى اللَّهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَإِلَهُ وَسَلَّمَ ને સરકને કી તકલીફ કર્યું ફરમાઈ !) ફરમાયા : “મુસલ્માન કા હક યેહ હૈ કે જબ ઉસ કા ભાઈ ઉસે દેખે ઉસ કે લિયે સરક જાએ.”

(شુદ્દ અલીમાન જ ૬૧૮ ચ ૪૧૩ હદિથ)

મીઠે મીઠે ઈસ્લામી ભાઈયો ! આશિકાને રસૂલ કે મ-દની કાફિલે મેં મુસલ્મલ સફર કી સાચાદત ઔર હર મ-દની માહ મ-દની ઈન્દ્રામાત કા રિસાલા પુર કર કે જમા કરવાને કી બ-૨-કત સે **إِنْ شَاءَ اللَّهُ غُلَمٌ** બ તુઝે લે મુસ્તફા ચલી થોડી સી જગાહ મેં બ-૨-કત હોળી દૂસરોં કે લિયે સરકને કી સુન્નત પર અમલ કા ઝેહન બનેગા ઔર **إِنْ شَاءَ اللَّهُ غُلَمٌ** જન્તુલ બકીઅ મેં કુશાદા તરીન જગાહ નસીબ હોળી.

આહીને હુન્યા ભી રશ્ક કરતે આસી પર

મેં બકીઅ ગરકદ મેં દફન હો અગર જાતા

صَلُّوٰ عَلَى الْحَبِيبِ ! **صَلَّى اللَّهُ تَعَالَى عَلَى مُحَمَّدٍ**

ફરમાને મુસ્તકા : ﴿كُلَّمَا نَعَلَى عَنْهُ وَلِلَّهِ وَسْلَمٌ : جિસ કે પાસ મેરા જિક હુવા ઔર ઉસ ને મુજ પર હુરૂટે પાક ન પડા તહીક વોહ બદ બજ્ઞ હો ગયા. (بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ)﴾

દૂસરોં સે છુપા કર બાત કરના

હજરતે સાચિદુના અભુલ્લાહ બિન મસઉદ કા બયાન હૈ કે રસૂલે અકરમ, રહમતે આલમ, નૂરે મુજસ્સમ, શાહે બની આદમ, નબિએ મોહૃતશમ ચલીલું અન્યે વિલાસ ને ઈશ્વરાદ ફરમાયા : “જબ તુમ તીન હો તો દો શાખસ તીસરે કો છોડ કર ચુપકે ચુપકે બાતેં ન કરે જબ તક મજલિસ મેં બહુત સે લોગ ન આ જાએં, યેહ ઈસ વજહ સે કે ઈસ તીસરે કો ૨૦૪ પહોંચેગા .” (૧૨૧૦. ચ ૧૮૫ બ્ખારી જ ૪) (કે શાયદ મેરે મુ-તાલિક કુદ્ર કહ રહે હોય યા યેહ કે મુજે ઈસ લાઈક ન સમજા જો અપની ગુફ્ત-ગૂ મેં શરીક કરતે વહેરા)

ગરદન ફલાંગના

જો લોગ જુમુઆ કો પહલે સે અગલી સફોં મેં બૈઠ ચુકે હોં, દેર સે આને વાલે કો ઉન કી ગરદનોં કો ફલાંગતે હુએ આગે બઢને કી ઈજાજત નહીં. ચુનાન્યે સરકારે મદ્દીનાએ મુનવ્વરહ, સરદારે મક્કાએ મુકર્રમા ચલોગોં કી ગરદનેં ફલાંગોં ઉસ ને જહનનમ કી તરફ પુલ બનાયા.” (૫૧૩૭. ચ ૪૮ બ્ખ ૨ તરોદી જ) ઈસ કે એક મા'ના યેહ હોય કે ઉસ પર ચઢ કર લોગ જહનનમ મેં દાખિલ હોયો. (હાશિયએ બહારે શરીઅત, જિ. 1, સ. 761, 762)

મીઠે મીઠે ઈસ્લામી ભાઈયો ! નમાજે જુમુઆ કે લિયે જલ્દ માઝિદ મેં હાલિર હો જાના ચાહિયે, અગર દેર હો ગઈ, ખુત્બા શુરૂઆ હો ગયા તો માઝિદ મેં જહાં પહોંચા થા વહી રૂક જાએ એક કદમ ભી આગે ન બઢે. મેરે આકા આ'લા હજરત, ઈમામે અહલે સુન્નત મૌલાના શાહ ઈમામ અહમદ રગા ખાન ઈન્દીહ રહ્માન ફરમાતે હોય : બ હાલતે ખુત્બા

ફરમાને મુસ્તકા : حَلَّ اللَّهُ الْعَالَمُ عَلَيْهِ وَبِرَوْسَلَمٍ : જિસ ને મુજ પર દસ મરતબા સુખ ઔર દસ મરતબા શામ દુરૂધ પાક પડા
ઓએ કિયામત કે હિન મેરી શક્ષાત્ત મિલેગી। (اب્રાહિમ)

ચલના હરામ હૈ. યહાં તક ઉલમાએ કિરામ રહેણી ફરમાતે હોં કે અગર ઐસે વકત આયા કે ખુત્બા શુરૂઆ હો ગયા તો મરિજિદ મેં જહાં તક પહોંચા વહીં રૂક જાએ, આગે ન બઢે કે યેહ અમલ હોગા ઔર હાલે ખુત્બા મેં કોઈ અમલ રવા (યા'ની જાઈજ) નહીં. (ફતાવા ર-જવિયા મુખરજી, જિ. 8, સ. 333) મજીદ ફરમાતે હોં : ખુત્બે મેં કિસી તરફ ગરદન ફેર કર દેખના (ભી) હરામ હૈ. (ઔરન, સ. 334)

દો કે બીચ મેં ઘુસના

અગર દો આદમી પહલે સે બૈઠે હોં તો ઉન કી ઈજાઝત કે બિગેર ઉન કે દરમિયાન જા ઘુસના સખ્ત બદ અખલાકી ઔર એહતિરામે મુસ્લિમ કી સરાસર જિલાફ વર્ગી હૈ. ચુનાન્યે શહન્શાહે મદીના, રાહતે કલ્બો સીના કા ચَلَّ اللَّهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَإِلَهُ وَسَلَّمَ ઈશ્રત નિશાન હૈ : “કિસી શાખ્સ કે લિયે યેહ હલાલ નહીં કે દો આદમિયોં કે દરમિયાન ઉન કી ઈજાઝત કે બિગેર જુદાઈ કર દે.”¹ (યા'ની ઉન કી ઈજાઝત કે બિગેર ઉન કે દરમિયાન બૈઠ જાના હલાલ નહીં) હજરતે સાચિદુના હુઝેફા કી રિવાયત કે મુતાબિક જો હલ્કે કે બીચ જા બૈઠે ઐસા આદમી સરકારે દો આલમ ગ્રેજીલ કે પ્રારે હબીબ કા ચેહ ભી ફરમાન હૈ કે એક શાખ્સ દૂસરે કો ઉસ કી જગત સે ઉઠા કર ખુદ ન બૈઠ જાએ મગાર બૈઠને વાલે કુશા-દગી કર દિયા કરે.

(مسلم ص ١١٩٩ حدیث ٢١٧٧)

અલ્લાહ કે મહબૂબ, દાનાએ ગુયૂબ, મુનજૂજુન અનિલ ઉયૂબ કા ફરમાને આલીશાન હૈ : જો શાખ્સ અપની

લાઇબરેટીન કરે તો હુદાઈ કરેલું હુદાઈ કરેલું

લાઇબરેટીન કરે તો હુદાઈ કરેલું

ફરમાને મુસ્તાફા : ﷺ : જિસ કે પાસ મેરા જિક હુવા ઔર ઉસ ને મુજ પર દુરદ શરીર ન પથા ને જફા કી. (عَوَّارِنَ)

મજલિસ સે ઉઠે ઔર ફિર વાપસ આ જાએ તો અપની જગહ કા વોહી જિયાદા હકદાર હૈ. (એવા હિન્દુ હિંદુઓની જગત પર અધ્યાત્મિક વિજય હતી) (2179 હિન્દુ હિંદુઓની જગત પર અધ્યાત્મિક વિજય હતી)

સફ મેં ચાદર રખ કર જગહ રોકના

મેરે આકા આ'લા હજરત, ઈમામે અહલે સુન્નત, મૌલાના શાહ ઈમામ અહમદ રજા ખાન عَلَيْهِ رَحْمَةُ الرَّحْمَنِ ફરમાતે હૈને : કોઈ શાખસ મસ્ઝિદ મેં આયા એક જગહ બૈઠા ફિર વુગ્રુ કે લિયે ગયા ઔર અપના કપડા વહાં છોડ કર ગયા, દૂસરા શાખસ ઉસ કપડે કો ઉઠા કર વહાં ન બૈઠે, કે બૈઠને વાલે કા કબ્જા સાબિક (યા'ની પહુલે સે) હો ગયા હૈ. (મગર યેહ કબ્જા થોડી દેર કે લિયે હૈ જૈસા કે આગે ચલ કર આ'લા હજરત ફરમાતે હૈને :) એસા કબ્જા થોડી દેર કે લિયે મુસલ્લિમ (યા'ની માના જાતા) હૈ જૈસા (કે) કપડા રખ કર વુગ્રુ કી જાને મેં, ન યેહ કે મસ્ઝિદ મેં અપની કોઈ ચીજ રખ દીજિયે ઔર વોહ જગહ હમેશા આપ કે લિયે મખ્સૂસ હો જાએ, કે જબ આઈયે દૂસરોં પર તકદીમ (યા'ની ફૌકિયત) પાઈયે, યેહ હરગિઝ ન જાઈજ ન મકબૂલ.

(ફતાવા ૨-જવિયા, જિ. 16, સ. 148)

મીઠે મીઠે ઈસ્લામી ભાઈયો ! આશિકાને રસૂલ કે સાથ મ-દની કાફિલોં મેં મુસલ્લિમ સુન્નતોં ભરે સફર કી સઆદત ઔર હર મ-દની માહ કે પહુલે દિન મ-દની ઈન્નામાત કા રિસાલા પુર કર કે જમા કરવાને કી બ-૨-કત સે بِإِنْ شَاءَ اللَّهُ وَسَلَّمَ બ તુઝેલે મુસ્તાફા صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ મજલિસ કે આદાબ, દૂસરોં કી હક ત-લફિયોં ઔર દિલ આજારિયોં સે ઈજતિનાબ ઔર અહતિરામે મુસ્લિમ બજા લાને કા જેહુન બનેગા ઔર ઈસ મ-દની તરબિયત કી બ-૨-કત સે بِإِنْ شَاءَ اللَّهُ وَسَلَّمَ હજ વ જિયારતે મદીના કા શરફ હાસિલ હોગા ઔર વહાં ભી ઈન સુન્નતોં પર અમલ નસીબ હોગા.

જો મુજ પર રોજે જુમુઆ દુર્ગદ શરીર પઢેગા મેં કિયામત કે દિન ઉસ કી શક્કાઓત કરુંગા। (કુરાન)

તરે દીવાને સબ, આઓ સૂઓ અરબ

દેખેં સારે હરમ, તાજદારે હરમ

صَلُّوٰعَلَى الْحَبِيبِ ! صَلَّى اللَّهُ تَعَالَى عَلَى مُحَمَّدٍ

દિલ ન દુખાયા

મીઠે મીઠે ઈસ્લામી ભાઈયો ! એહતિરામે મુસ્લિમ કા તકાજા યેહ હૈ કે હર હાલ મેં હર મુસ્લિમાન કે તમામ હુકૂક કા લિધાજ રખા જાએ ઔર બિલા ઈજાતે શર-ઈ કિસી ભી મુસ્લિમાન કી દિલ શિ-કની ન કી જાએ. હમારે મીઠે મીઠે આકા ચલીલે વિનિયોગે હુકૂક કા દિલ ન દુખાયા, ન કિસી પર તન્ન કિયા, ન કિસી કા મજાક ઉડાયા ન કિસી કો ધુત્કરા ન કભી કિસી કી બે ઈજાતી કી બલ્કે હર એક કો સીને સે લગાયા, બલ્કે

લગાતે હેં ઉસ કો ભી સીને સે આકા

જો હોતા નહીં મુંહ લગાને કે કાબિલ

ઉસ્વામે હ-સના

એહતિરામે મુસ્લિમ બજા લાને કે લિયે હમેં અપને ઘારે ઘારે આકા, મદીને વાલે મુસ્તફા ચલીલે વિનિયોગે હુકૂક કે ઉસ્વામે હ-સના કો પેશે નગર રખતે હુએ ઉસ કી પૈરવી કરની હોંગી. પારહ 21 સૂ-રતુલ અહ્સ્નાબ આયત નમ્બર 21 મેં ઈશ્રાં હોતા હૈ :

لَقَدْ كَانَ لَكُمْ فِي رَسُولِ اللَّهِ

أُسْوَةٌ حَسَنَةٌ

તર-જ-માં કાન્જુલ ઈમાન : બેશક તુમ્હેં

રસૂલુલ્લાહ કી પૈરવી બેહતર હૈ.

ફરમાને મુસ્તફા (પ્રેરણ) : مُعَذَّبٌ بِرَبِّهِ وَمُسْتَفْلِيٌّ بِالْوَسْطَى (عَلَى اللَّهِ تَعَالَى عَلَيْهِ وَاللَّهُ وَسَلَّمَ) .

અખલાક મુસ્તફા કી ઝલ્કિયાં

મીઠે મીઠે આકા, મક્કે મદીને વાલે મુસ્તફા ચલી થાયે હતી. મધ્યાદા મુકર્રમ, મુઅગ્રજમ ઔર મોહતરમ હૈને ઓર હર હાલ મેં આપ કા અહતિરામ કરના હમ પર ફર્જ આ'જમ હૈ. અબ આપ હજરાત કી ખિદમત મેં સાચિદૃષ્ટ મુર-સલીન, જનાબે રહ્મતુલ્લિલ આ-લમીન ચલી થાયે હતી. અખલાકે હ-સના કી ચન્દ ઝલ્કિયાં પેશ કરને કી કોશિશ કરુંગા જો બિલ ખુસૂસ અહતિરામે મુસ્લિમ કે લિયે હમારી રહનુમા હોય.

- ❖ સુલ્તાને દો જહાન ચલી થાયે હર વક્ત અપની જબાન કી છિફાજત ફરમાતે ઓર સિર્જ કામ હી કી બાત કરતે ❖ આને વાલોં કો મહબ્બત દેતે, ઐસી કોઈ બાત યા કામ ન કરતે જિસ સે નફરત પૈદા હો
- ❖ કૌમ કે મુઅગ્રજમ ફર્જ કા લિહાજ ફરમાતે ઓર ઉસ કો કૌમ કા સરદાર મુકર્રર ફરમા દેતે ❖ લોગોં કો અલ્લાહ ગુર્જાલ કે ખૌજ કી તલ્કીન ફરમાતે ❖ સહાબે કિરામ ઉલ્લેખ રેખાન કી ખબર ગીરી ફરમાતે
- ❖ લોગોં કી અચ્છી બાતોં કી અચ્છાઈ બયાન કરતે ઓર ઉસ કી તક્કિયત ફરમાતે, બુરી ચીજ કો બુરી બતાતે ઓર ઉસ પર અમલ સે રોકટે
- ❖ હર મુઆ-મલે મેં એ'તિદાલ (યા'ની મિયાના રવી) સે કામ લેતે
- ❖ લોગોં કી ઈસ્લાહ સે કભી ભી ગફલત ન ફરમાતે ❖ આપ ચલી થાયે (ઉઠતે બૈઠતે (યા'ની હર વક્ત) જિફ્કુલ્લાહ કરતે રહતે
- ❖ જબ કહીં તશરીફ લે જાતે તો જહાં જગહ મિલ જાતી વહીં બૈઠ જાતે ઓર દૂસરોં કો ભી ઈસી કી તલ્કીન ફરમાતે ❖ અપને પાસ બૈઠને વાલે કે હુક્કુક કા લિહાજ રખતે ❖ આપ ચલી ખિદમત મેં હાજીર રહને વાલે હર ફર્જ કો યેહી મહસૂસ હોતા કે સરકાર

ફરમાને મુસ્તાક : تُمْ جَاهَنْ بَيْهُ مُؤْمِنٌ وَاللَّهُ وَسَلَّمَ : صَلَّى اللَّهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ : تુમ જહાન બી હો મુઝ પર હૃદાય પણો કે તુમ્હારા હૃદાય મુઝ તક પહોંચતા હૈ . (ત્રણ)

મુજે સબ સે જિયાદા ચાહતે હૈं ☺ બિદમતે બા બ-૨-કત મેં હાજિર હો કર ગુફત-ગૂ કરને વાલે કે સાથ ઉસ વકત તક તશરીફ ફરમા રહતે જબ તક વોહ ખુદ ન ચલા જાએ ☺ જબ કિસી સે મુસા-ફહા ફરમાતે (યા'ની હાથ મિલાતે) તો અપના હાથ ખીચને મેં પહુલ ન ફરમાતે ☺ સાઈલ (યા'ની માંગને વાલે) કો અતા ફરમાતે ☺ આપ કી સખાવત વ ખુશ ખુદ્કી હર એક કે લિયે આમ થી ☺ આપ કી મજલિસ ઈલ્ય, બુર્ડ-બારી, હ્યા, સબ્ર ઔર અમાનત કી મજલિસ થી ☺ આપ કી મજલિસ મેં શોરો ગુલ હોતા ન કિસી કી તંત્રલીલ (યા'ની બે ઈજ્ઞાતી) ☺ આપ કી મજલિસ મેં અગર કિસી સે કોઈ ભૂલ હો જાતી તો (ઉસ કો શોહરત ન દી જાતી¹) ☺ જબ કિસી કી તરફ મુ-તવજજોહ હોતે તો મુકમ્મલ તવજજોહ ફરમાતે² ☺ આપ કિસી કે ચેહરે પર નજરેં ન ગાડતે થે³ ☺ આપ કુંવારી લડકી સે ભી જિયાદા બા હ્યા થે⁴ ☺ સલામ મેં પહુલ ફરમાતે⁵ ☺ બર્યોં કો ભી સલામ કરતે ☺ જો આપ કો પુકારતા, જવાબ મેં “લબ્બોક” (યા'ની મેં હાજિર હૈ) ફરમાતે⁶ ☺ અહલે મજલિસ કી તરફ પાઉં ન ફેલાતે ☺ અક્સર કિજલા રૂ બૈઠતે ☺ અપની જાત કે લિયે કભી કિસી સે બદલા ન લેતે ☺ બુરાઈ કા બદલા બુરાઈ સે દેને કે બજાએ મુઆફ ફરમા દિયા કરતે⁷ ☺ રાહે ખુદા મેં જિહાદ કે સિવા કભી કિસી કો અપને મુખારક હાથ સે ન મારા, ન કિસી ગુલામ કો ન હી કિસી ઔરત (યા'ની મદ્દી)

૧. શાહી તરીકી સ-૧૯૨-૧૯૩ ઓફીરે માખ્સા-૨. શુભે લીયાન હદિથ ૧૪૩૦-૩. લ-અહીની ગ્લોમ જ ૨ ચ ૨-૪૪૨-૪૪૧.

૨. શાહી તરીકી સ-૧૯૩-૧૯૪ ઓફીરે લ-અહીની ગ્લોમ જ ૨ ચ ૨-૪૪૧-૪૪૦.

કર્માને મુસ્તકા : حَتَّىٰ اللَّهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَبِسْمِهِ وَسَلَّمَ : જિસ ને મુજ પર દસ મરતબા કુરૂદે પાક પડા અલ્લાહ ઉસ પર સો રહ્માને નાળિલ ફરમાતા હૈ. (బ્રિન.)

જોજા વગેરા) કો મારા¹ ગુફત-ગૂ મેં નરમી હોતી,² આપ ચસીલી તુલાલી ઉલ્લીધી ઓલ્લેસ્લેમ ને ફરમાયા : “અલ્લાહ તાખાલ કે નજીદીક બરોજે કિયામત લોગોં મેં સબ સે બુરા વોહ હૈ જિસ કો ઉસ કી બદ કલામી કી વજહ સે લોગ છોડ દે”³ આપ ચસીલી તુલાલી ઉલ્લીધી ઓલ્લેસ્લેમ બાત કરતે તો (ઈસ કદર ઠઠરાવ હોતા કે) લફજોં કો જિનને વાલા જિન સકતા થા⁴ તથીઅત મેં નરમી થી ઔર હશાશ બશાશ રહતે ન ચિલ્લાતે સખ્ત ગુફત-ગૂ ન ફરમાતે કિસી કો ઐબ ન લગાતે બુખલ ન ફરમાતે અપની જાતે વાલા કો બિલ ખુસૂસ તીન ચીજોં, ઝગડે, તકબુર ઔર બેકાર બાતોં સે બચા કર રખતે કિસી કા ઐબ તલાશ ન કરતે સિર્જ વોહી બાત કરતે જો (આપ ચસીલી તુલાલી ઉલ્લીધી ઓલ્લેસ્લેમ કે હક મેં) બાઈસે સવાબ હો મુસાફિર યા અજનબી આદમી કે સખ્ત કલામી ભરે સુવાલ પર ભી સબ્ર ફરમાતે કિસી કી બાત કો ન કાટતે અલબતા અગર કોઈ હદ સે તજાવુઝ કરને લગતા તો ઉસ કો મન્ન ફરમાતે યા વહાં સે ઉઠ જાતે⁵ સા-દગી કા આલમ યેહ થા કે બૈઠને કે લિયે કોઈ મખ્સૂસ જગહ ભી ન રખી થી⁶ કભી ચટાઈ પર તો કભી યું હી જમીન પર ભી આરામ ફરમા લેતે⁷ કભી કષ્ટકષ્ટ (યા'ની ઈતની આવાજ સે હંસના કે દૂસરે લોગ હોં તો સુન લોં) ન લગાતે⁸ સહાબે કિરામ ફરમાતે હૈને : આપ ચસીલી તુલાલી ઉલ્લીધી ઓલ્લેસ્લેમ સબ સે જિયાદા મુસ્કુરાને વાલે થે (યા'ની મૌકાએ કી મુના-સબત સે)⁹ હજરતે અદ્દુલ્લાહ બિન હારિસ ફરમાતે હૈને કે મૈં ને રસૂલુલ્લાહ ચસીલી તુલાલી ઉલ્લીધી ઓલ્લેસ્લેમ સે જિયાદા મુસ્કુરાને વાલા કોઈ નહીં દેખા.¹⁰

¹ مدد: لـ عَلَيْكُمْ رَحْمَةً مِنْ أَنَّكُمْ لَمْ تُؤْمِنُوا بِهِ إِذْ أَنْذَرْتُكُمْ بِمَا كُنْتُ تَعْمَلُونَ ۚ ۱۹۷۔ ۲- إِذْ أَنْذَرْتُكُمْ بِمَا كُنْتُ تَعْمَلُونَ ۚ ۱۹۸۔ ۳- مُسْلِم مِنْ حَدِيثِ أَبِي هُرَيْرَةَ ۴۵۱- ۴- بَخْرَى حَدِيثِ ۳۵۶۷ مِنْ حَدِيثِ عَائِدَةَ بْنِ خَالِدٍ تَرْوِيَةً ۲۰۰ مُلْخَصًا۔ ۵- أَخْلَاقُ الْقَنْبِيِّ ۱۹۹۔

² مدد: لـ عَلَيْكُمْ رَحْمَةً مِنْ أَنَّكُمْ لَمْ تُؤْمِنُوا بِهِ إِذْ أَنْذَرْتُكُمْ بِمَا كُنْتُ تَعْمَلُونَ ۚ ۱۹۷۔ ۲- إِذْ أَنْذَرْتُكُمْ بِمَا كُنْتُ تَعْمَلُونَ ۚ ۱۹۸۔ ۳- مدد: لـ إِذْ أَنْذَرْتُكُمْ بِمَا كُنْتُ تَعْمَلُونَ ۚ ۱۹۷۔ ۴- بَخْرَى حَدِيثِ أَبِي هُرَيْرَةَ ۴۵۱ مِنْ حَدِيثِ عَائِدَةَ بْنِ خَالِدٍ تَرْوِيَةً ۲۰۰ مُلْخَصًا۔ ۵- أَخْلَاقُ الْقَنْبِيِّ ۱۹۹۔

³ مدد: لـ عَلَيْكُمْ رَحْمَةً مِنْ أَنَّكُمْ لَمْ تُؤْمِنُوا بِهِ إِذْ أَنْذَرْتُكُمْ بِمَا كُنْتُ تَعْمَلُونَ ۚ ۱۹۷۔ ۲- إِذْ أَنْذَرْتُكُمْ بِمَا كُنْتُ تَعْمَلُونَ ۚ ۱۹۸۔ ۳- مدد: لـ إِذْ أَنْذَرْتُكُمْ بِمَا كُنْتُ تَعْمَلُونَ ۚ ۱۹۷۔ ۴- بَخْرَى حَدِيثِ أَبِي هُرَيْرَةَ ۴۵۱ مِنْ حَدِيثِ عَائِدَةَ بْنِ خَالِدٍ تَرْوِيَةً ۲۰۰ مُلْخَصًا۔ ۵- أَخْلَاقُ الْقَنْبِيِّ ۱۹۹۔

⁴ مدد: لـ عَلَيْكُمْ رَحْمَةً مِنْ أَنَّكُمْ لَمْ تُؤْمِنُوا بِهِ إِذْ أَنْذَرْتُكُمْ بِمَا كُنْتُ تَعْمَلُونَ ۚ ۱۹۷۔ ۲- إِذْ أَنْذَرْتُكُمْ بِمَا كُنْتُ تَعْمَلُونَ ۚ ۱۹۸۔ ۳- مدد: لـ إِذْ أَنْذَرْتُكُمْ بِمَا كُنْتُ تَعْمَلُونَ ۚ ۱۹۷۔ ۴- بَخْرَى حَدِيثِ أَبِي هُرَيْرَةَ ۴۵۱ مِنْ حَدِيثِ عَائِدَةَ بْنِ خَالِدٍ تَرْوِيَةً ۲۰۰ مُلْخَصًا۔ ۵- أَخْلَاقُ الْقَنْبِيِّ ۱۹۹۔

﴿كَرِمًا نَّمَاءٌ مُّسْتَكَفٌ﴾ : جِيسَ كَمَا مَرَأَ إِنْجِيلُهُ أَوْ رَوْحَانِيَّتَهُ : مَنْ لَمْ يَعْلَمْ عَلَيْهِ وَالْأَرْحَامُ

﴿لَوْلَاهُ مِنْ سَبِّهِ كَنْجُوسٌ تَرَيْنَ شَابِسٌ﴾ : (نَبِيُّ زَيْنَبُ)

યા ઈલાહી ! જબ બહેં આખેં હિસાબે જુમ્બ મેં

ઉન તથસુમ રેઝ હાંટોં કી હુઆ કા સાથ હો

(હદાઈક અજિશાશ શરીફ)

صَلُّوٰعَلَى الْحَبِيبِ ! صَلَّى اللَّهُ تَعَالَى عَلَى مُحَمَّدٍ

મીઠે મીઠે ઈસ્લામી ભાઈઓ ! બયાન કો ઈભિતામ કી તરફ લાતે હુએ સુન્નત કી ફજીલત ઔર ચન્દ સુન્નતેં ઔર આદાબ બયાન કરને કી સાચાંત હાસિલ કરતા હું. તાજદારે રિસાલત, શહન્શાહે નુભુવ્યત, મુસ્તફા જાને રહમત, શમ્ખે બજમે હિદાયત, નોશાએ બજમે જન્નત કા ફરમાને જન્નત નિશાન હૈ : જિસ ને મેરી સુન્નત સે મહિષત કી ઉસ ને મુજસે મહિષત કી ઔર જિસ ને મુજસે મહિષત કી વોહ જન્નત મેં મેરે સાથ હોગા. (ابن ઉસાક્રિજ ૩૪૩ ચ ૧)

સીના તેરી સુન્નત કા મદીના બને આકા

જન્નત મેં પડોસી મુજે તુમ અપના બનાના

صَلُّوٰعَلَى الْحَبِيبِ ! صَلَّى اللَّهُ تَعَالَى عَلَى مُحَمَّدٍ

“કંત્યે રેહ્મી હરામ હૈ” કે 13 હુરુફ કી નિસ્બત સે સિલાયે રેહ્મી કે 13 મ-દની કૂલ

﴿وَاتَّقُوا اللَّهَ الَّذِي تَسَاءَلُونَ بِهِ وَالْأَرْحَامُ﴾^૧ : عَزَّوجَلَ

તર-જ-માં કન્જુલ ઈમાન : “ઔર અલ્લાહ સે ડરો, જિસ કે નામ પર માંગતે હો ઔર રિશ્ટોં કા લિહાજ રખો.” ઈસ આયતે મુબા-રકા કે તથૃત “તફસીરે મજૂહરી” મેં હૈ : યા’ની તુમ કંત્યે રેહ્મ (યા’ની રિશ્ટેદારોં સે તઅલ્લુક તોડને) સે બચો^૨ ૭ ફરામીને મુસ્તફા

﴿1﴾ જો અલ્લાહ ઔર કિયામત પર ઈમાન રખતા હૈ ઉસે ચાહિયે કે સિલાયે

મદિની

اب، النسـاء: ١-٣: تفسير مظہری ج ٢ ص ٣

કરમાને મુસ્તકા. ﷺ : عَلَيْهِ السَّلَامُ عَلَيْهِ الرَّحْمَةُ وَعَلَيْهِ الرَّحِيمُ (ઉસ શાખ્સ કી નાક ખાક આલૂદ હો જિસ કે પાસ મેરા જિક હો ઔર વોહ મુજ પર દુર્દે પાક ન પછે.) (ام)

રેહ્મી કરે¹ ॥૨॥ કિયામત કે દિન અલ્લાહ ગુરૂજાં કે અર્શ કે સાથે મેં તીન કિસમ કે લોગ હોંગે, (ઉન મેં સે એક હૈ) સિલાએ રેહ્મી કરને વાલા² ॥૩॥ રિશ્તા કાટને વાલા જન્મત મેં નહીં જાઓગા³ ॥૪॥ લોગોં મેં સે વોહ શાખ્સ સબ સે અચછા હૈ જો કસરત સે કુરઆને કરીમ કી તિલાવત કરે, જિયાદા મુતકી હો, સબ સે જિયાદા નેકી કા હુકમ દેને ઔર બુરાઈ સે મન્દ કરને વાલા હો ઔર સબ સે જિયાદા સિલાએ રેહ્મી (યા'ની રિશ્તેદારોં કે સાથ અચછા બરતાવ) કરને વાલા હો⁴ ॥૫॥ બેશક અફઝલ તરીન સ-દકા વોહ હૈ જો દુશ્મની ધૂપાને વાલે રિશ્તેદાર પર કિયા જાએ⁵ ॥૬॥ જિસ કૌમ મેં કાતેએ રેહ્મ (યા'ની રિશ્તેદારી તોડને વાલા) હો, ઉસ કૌમ પર અલ્લાહ કી રહમત કા નુગૂલ નહીં હોતા⁶ ॥૭॥ જિસે યેહ પસન્દ હો, કે ઉસ કે લિયે (જન્મત મેં) મહલ બનાયા જાએ ઔર ઉસ કે દ-રજાત બુલન્દ કિયે જાએં, ઉસે ચાહિયે કે જો ઈસ પર જુલ્મ કરે યેહ ઉસે મુઆફ કરે ઔર જો ઈસે મહરૂમ કરે યેહ ઉસે અતા કરે ઔર જો ઈસ સે કત્યે તઅલ્લુક કરે યેહ ઉસ સે નાતા (યા'ની તઅલ્લુક) જોડે (૩૨૧૦ મિ ૧૨ હિદીથ) ॥૮॥ હજરતે સાચ્છિદુના ફકીહ અબુલ્લૈસ સમર કન્દ્દી ફરમાતે હૈનું, સિલાએ રેહ્મી કરને કે ૧૦ ફાએદે હૈનું : અલ્લાહ ગુરૂજાં કી રિઝા હાસિલ હોતી હૈ, લોગોં કી ખુશી કા સબબ હૈ, ફિરિશ્તોં કી મસર્રત હોતી હૈ, મુસલ્માનોં કી તરફ સે ઉસ શાખ્સ કી તા'રીફ હોતી હૈ, શૈતાન કો ઈસ સે ૨૦૯ પહોંચતા હૈ, ઉમ્ર બઢતી હૈ, રિઝુક મેં બ-ર-કત હોતી હૈ, ફૌત હો જાને વાલે આબાઓ અજદાદ (યા'ની મુસલ્માન બાપ દાદા) ખુશ હોતે હૈનું, આપસ મેં મહિષ્યત બઢતી હૈ, વફાત કે બા'દ ઉસ કે સવાબ મેં ઈજાફા⁷ ॥૯॥

¹: بخاري ١٣٦ ص ٦١٣٨ حديث ٦١٣٨ لـ الْفَرْتُوس بِمَأْثُورِ الْخَطَابِ ج ٢ ص ٩٩ حديث ٢٠٢٦

²: بخاري ١٣٦ ص ٦١٣٨ حديث ٦١٣٨ لـ مُسْنَد إِمَامِ أَحْمَادِ ج ١٠ ص ٤٠٢ حديث ٤٠٢ - ٢٧٥

³: بخاري ١٣٦ ص ٦١٣٨ حديث ٦١٣٨ لـ مُسْنَد إِمَامِ أَحْمَادِ ج ١٠ ص ٤٠٢ حديث ٤٠٢ - ٢٧٥

ફરમાને મુસ્તકા. ﴿١٣﴾ : જિસ ને મુજ પર રોજે જુમુઆ દો સો બાર હુરૂટે પાક પથ ઉસ કે દો સો સાલ
કે ગુનાદ્દ મુખી હોંએ. (કામા)

હો જાતા હૈ, કયુંકે લોગ (ઉસ કે હક મેં હુઆએ ઐર કરતે હૈન) (٧٣) (تَنْبِيَةُ الْغَافِلِينَ ص ٧٣)

❖ દા'વતે ઈસ્લામી કે ઈશાઅતી ઈદારે મક-ત-બતુલ મદીના કી મત્ભૂઆ 1196 સફ્હાત પર મુશ્તમિલ કિતાબ, “બહારે શરીઅત” જિલ્દ 3 સફ્હા 558 તા 560 પર હૈ : સિલઅે રેહ્મ કે મા'ના રિશ્તે કો જોડના હૈ યા'ની રિશ્તે વાલોં કે સાથ નેકી ઔર સુલૂક કરના. સારી ઉમ્મત કા ઈસ પર ઈતિજ્ઞાક હૈ કે સિલઅે રેહ્મ “વાજિબ” હૈ ઔર કતઅે રેહ્મ (યા'ની રિશ્તા તોડના) “હરામ” હૈ. જિન રિશ્તે વાલોં કે સાથ સિલઅે (રેહ્મ) વાજિબ હૈ વોહ કૌન હૈન ? બા'જ ઉ-લમા ને ફરમાયા : વોહ જૂ રેહ્મ મહરમ હૈન ઔર બા'જ ને ફરમાયા : ઈસ સે મુરાદ જૂ રેહ્મ હૈન, મહરમ હોં યા ન હોં. ઔર ઝાહિર યેહી કોલે હુવુમ હૈ, અહાદીસ મેં મુત્લકન (યા'ની બિગેર કિસી કેદ કે) રિશ્તે વાલોં કે સાથ સિલા (યા'ની સુલૂક) કરને કા હુકમ આતા હૈ, કુરાને મજૂદ મેં મુત્લકન (યા'ની બિલા કેદ) ઝવિલ કુર્બાન (યા'ની કરાબત વાલે) ફરમાયા ગયા મગર યેહ બાત ઝરૂર હૈ કે રિશ્તે મેં ચ્યુંકે મુખ્તલિફ દ-રજાત હૈન (ઇસી તરહ) સિલઅે રેહ્મ (યા'ની રિશ્તે દારોં સે હુસ્ને સુલૂક) કે દ-રજાત મેં ભી તફાવુત (યા'ની ફક) હોતા હૈ. વાલિદૈન કા મર્તબા સબ સે બઢ કર હૈ, ઈન કે બા'દ જૂ રેહ્મ મહરમ કા, (યા'ની વોહ રિશ્તેદાર જિન સે ન-સબી રિશ્તા હોને કી વજહ સે નિકાલ હમેશા કે લિયે હરામ હો) ઈન કે બા'દ બકિયા રિશ્તે વાલોં કા અલા કદરે મરાતિબ. (યા'ની રિશ્તે મેં નજદીકી કી તરતીબ કે મુતાબિક) (٦٧٨) (مُحْكَمَةٌ) ❖ સિલઅે રેહ્મી (યા'ની રિશ્તેદારોં કે સાથ સુલૂક) કી મુખ્તલિફ સૂરતેં હૈન, ઈન કો હદિયા વ તોહફા દેના ઔર અગર ઈન કો કિસી બાત મેં તુમ્હારી ઈઆનત (યા'ની ઈમદાદ) દરકાર હો તો ઈસ

કરમાને મુસ્તફા (અનુભૂતિ) : મુજ પર કુરૂદ શરીફ પથો અલ્લાહ જી તુમ પર રહમત બેજોગા. (بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ)

કામ મેં ઉન કી મદદ કરના, ઉન્હેં સલામ કરના, ઉન કી મુલાકાત કો જાના, ઉન કે પાસ ઉઠના બૈઠના, ઉન સે બાતચીત કરના, ઉન કે સાથ લુત્ફો મેહ્રબાની સે પેશ આના (૩૨૩ માટે) ☺ અગર યેહ શખ્સ પરદેસ મેં હૈ તો રિશ્તે વાલોં કે પાસ ખત બેજા કરે, ઉન સે ખતો કિતાબત જારી રખે તાકે બે તઅલ્લુકી પૈદા ન હોને પાએ ઔર હો સકે તો વતન આએ ઔર રિશ્તેદારોં સે તઅલ્લુકાત તાજા કર લે, ઈસ તરહ કરને સે મહિષાસુલ્લુક (રાહીલુત્તાર માટે) (ફોન યા ઈન્ટરનેટ કે જરીએ ભી રાખિતે કી તરકીબ મુજીબ હૈ) ☺ સિલાએ રેહ્મા (રિશ્તેદારોં કે સાથ અચ્છા સુલ્લુક) ઈસી કા નામ નહીં કે વોહ સુલ્લુક કરે તો તુમ ભી કરો, યેહ ચીજ તો હકીકત મેં મુકાજાત યા'ની અદલા બદલા કરના હૈ, કે ઉસ ને તુમ્હારે પાસ ચીજ બેજ દી તુમ ને ઉસ કે પાસ બેજ દી, વોહ તુમ્હારે યહાં આયા તુમ ઉસ કે પાસ ચલે ગએ. હકીકતન સિલાએ રેહ્મ (યા'ની કામિલ દ-રજે કા સિલાએ રેહ્મ) યેહ હૈ કે વોહ કાટે ઔર તુમ જોડો, વોહ તુમ સે જુદા હોના ચાહતા હૈ, બે એ'તિનાઈ (યા'ની લા પરવાહી) કરતા હૈ ઔર તુમ ઉસ કે સાથ રિશ્તે કે હુકૂક કી મુરાઆત (યા'ની લિહાજ વ રિઆયત) કરો. (અયા)

હજારોં સુન્નતોં સીખને કે લિયે મક-ત-બતુલ મદીના કી મત્બૂઆ દો કુતુબ (1) 312 સફહાત પર મુશ્તમિલ કિતાબ “બહારે શરીઅત” હિસ્સા 16 ઔર (2) 120 સફહાત કી કિતાબ “સુન્નતોં ઔર આદાબ” હદિયતન હાસિલ કીજિયે ઔર પઢિયે. સુન્નતોં કી તરબિયત કા એક બેહતરીન જરીઆ દા'વતે ઈસ્લામી કે મ-દની કાફિલોં મેં આશિકાને રસૂલ કે સાથ સુન્નતોં ભરા સફર ભી હૈ.

કરમાને મુસ્તફા : مُحَمَّدُ اللَّهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَسَلَّمَ : مُحَمَّدٌ پَرَّ كَسَرَتْ سَدَدَ دَعَوَتْ بَشَكَ تُمَحَّارَأَ مُحَمَّدٌ پَرَّ حَوَّلَتْ بَاكَ پَنَانَا
તુખ્ખારે ગુનાંદો કે લિયે મજિકરત હૈ. (باق)

લૂટને રહમતે કાફિલે મેં ચલો સીખને સુનતે કાફિલે મેં ચલો
હોંગી હલ મુશ્કિલે કાફિલે મેં ચલો ખત્મ હોં શામતે કાફિલે મેં ચલો

صَلُّوا عَلَى الْحَبِيبِ ! صَلُّوا عَلَى مُحَمَّدٍ

ગમે મદીના, બડીઅ,
મજિકરત થૌર બે
હિસાબ જનતુલ
દિરટોસ મેં આકા
કે પઠોસ કા તાલિબ

10 સ-ફલુલ મુઘફફ 1436 સિ.ડિ.

3-12-2014

યેહ રિસાલા પદ કર દૂસારે કો હે દીજિયે

શાદી ગમી કી તકરીબાત, ઈજિતમાઆત, આ'રાસ ઔર જુલુસે મીલાદ વગેરા મેં
મક-ત-બતુલ મદીના કે શાખેએ કર્દા રસાઈલ ઔર મ-દની ફૂલોં પર મુશ્તમિલ પેષફલેટ
તકસીમ કર કે સવાબ કમાઈયે, ગાહકોં કો બ નિયતે સવાબ તોહફે મેં દેને કે લિયે અપની
હુકાનોં પર ભી રસાઈલ રખને કા મા'મૂલ બનાઈયે, અખબાર ફરોશોં યા બચ્ચોં કે જરૂરીએ
અપને મહલ્યે કે ધર ધર મેં માણના કમ અંગ કમ એક અદદ સુન્તોં ભરા રિસાલા યા મ-દની
ફૂલોં કા પેષફલેટ પહોંચા કર નેકી કી દા'વત કી ધૂમેં મચાઈયે ઔર ખૂબ સવાબ કમાઈયે.

مآخذ و مراجع

كتاب	مطبوع	كتاب	مطبوع
قرآن مجید	مجھ العروان	كتاب	كتاب العمال
تفسیر مظہری	كتب العمال	كتب	كتب ترمذی
تفہیم تجویی	ملکیت اسلام پر کنز الاولیاء لا جور	كتب	وسائل الوصول
بخاری	دارالكتب العلمية بيروت	كتب	اخلاق ائمۃ و آباء
مسلم	دار ابن حزم بيروت	كتب	ابو داؤد
ابو داؤد	دار احياء التراث العربي بيروت	كتب	تراثی
تراثی	دار المعرفة بيروت	كتب	ابن ماجه
مندانا احمد	كتب الغافلین	كتب	دار المعرفة بيروت
مجید اوسط	دار افکر بيروت	كتب	دار افکر بيروت
شعب الالمیان	اخیاء الحلم	كتب	در
مستدرک	الزوابجر	كتب	در مختار و روايات
شرح السنیة	دار المعرفة بيروت	كتب	دار المعرفة بيروت
الفروع بہائی اخطباب	فتاویٰ حشویہ	كتب	فتاویٰ حشویہ
	محلیۃ المسید کراچی	كتب	بهرار شریعت

જરમાને મુસ્તફા : ﷺ : કિસ કે પાસ મેરા જિક હુવા ઔર ઉસ ને મુજ પર દુર્ઘટે પાક ન પઢા તહીક
વોહ બદ બાન્ધ હો ગયા . (ના)

૩ ફેહરિસ ૩

ઉન્વાન	સંખ્યા	ઉન્વાન	સંખ્યા
હુરુદ શરીફ કી ફળીલત	1	નમક જિયાદા ડાલ દિયા	14
ખોટા સિક્કા	1	શોહર કે હુકૂક	15
દા'વતે ઈસ્લામી ક્યા ચાહતી હૈ ?	2	શોહર કા ધર ન છોડે	16
તીન શખ્સ જન્નત સે (ઇલ્જિદાઅન) મહરૂમ	3	અક્સર ઔરતે જહન્નમી હોને કા સબબ	16
દયૂસ કી તા'રીફ	3	પડોસિયોં કી અહમિયત	17
મદનાના લિબાસ વાલી જન્નત સે મહરૂમ	5	આ'લા કિરદાર કી સનાદ	17
બડે ભાઈ કા એહતિરામ	5	અમીરે કાફિલા કેસા હો ?	18
ઓલાદ કો અદબ સિખાઈયે	6	બચી હુઈ ચીજે દૂસરોં કો દેને કી તરગીબ	18
ઘરો મેં મ-દની માહોલ ન હોને કી એક વજહ	7	મા તહ્ખોં કે બારે મેં સુવાલ હોગા	18
અહલે ખાના કો દોજખ સે કેસે બચાયો ?	7	કામોં કી તક્સીમ	19
રિશેદારોં કા એહતિરામ	8	દૂસરોં કો અપની નિશસ્ત પર જગહ દીજિયે	20
રિશેદારોં સે હુસ્ને સુલૂક કે મ-દની ફૂલ	8	મ-દની કાફિલે મેં સફર કીજિયે	21
સિલઅ રેહુમી કે મા'ના	8	જિયાદા જગહ ન ઘેરિયે	21
કિન રિશેદારોં સે સિલા વાજિબ હૈ ?	9	આને વાલે કે લિયે સરકના સુન્નત હૈ	22
“જૂરેહમ મહરૂમ” ઔર “જૂરેહમ” સે મુચાદ ?	9	દૂસરોં સે ધૃપા કર બાત કરના	23
રિશેદાર દૂસરે મુલ્ક મેં હોં તો ક્યા કરે ?	11	ગરદન ફલાંગના	23
કાલે રેહુમ કી એક સૂરત	11	દો કે બીચ મેં ધુસના	24
સિલઅ રેહુમ યેહ હૈ કે વોહ તોડે તથ ભી તુમ જોડો	11	સફ મેં ચાદર રખ કર જગહ રોકના	25
નારાજ રિશેદારોં સે સુલ્હ કર લીજિયે	12	દિલ ન દુખાઈયે	26
યતીમ કે સર પર હાથ ફેરને કી ફળીલત	12	ઉસ્વાયે હ-સના	26
ઔરત સે નિભાને કી કોશિશ કીજિયે	13	અખલાકે મુસ્તફા કી	
જોજા કે સાથ નરમી કી ફળીલત	14	જલ્દિયાં	27
ઔરત કે સાથ દર ગુજર કા મુખ્યા-મલા રખિયે	14	સિલઅ રેહુમી કે 13 મ-દની ફૂલ	30
		માઝાખિઝો મરાજેઅ	34

ਮुसल्मान को महिलत से देखने का सवाल

इसमाने मुसल्मान صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم जो
मुसल्मान अपने भाई से भस्ता-फ़िला करे और
डिसी के दिल में दूसरे से आदावत न हो तो इधर
जुदा होने से पहलने अल्लाह غُرُونْجَلْ दोनों के
गुणशता शुनाहों को बाष्पा देगा और जो कोई
अपने मुसल्मान भाई की तरफ महिलत भरी
नज़र से हेधे और उस के दिल में किनान हो तो
निगाह लौटने से पहले दोनों के पिछले शुनाह
बाष्पा दिये जाओंगे। (۱۵۰۰۸ محدث ۹ ص)

सूरत : वलिया भाई मस्किन के सामने, ख्वाज़ इना इरगाह के पास, सूरत.

आमनगर : पांच छाटी, आमनगर.

भोड़ासा : सुका बाजार, भोड़ासा.

जांधीधाम : सपना नगर, भद्रीना मस्किन के पास, जांधीधाम.

पोलका : ताजहारे भद्रीना मस्किन के सामने, टावर बाजार, पोलका.

बरोड़ा : कासिम छाला मस्किन, नागर वाडा, बरोड़ा.

مکتبہ شفیٰ

دِعَاتِ اللّٰہِ اَللّٰہِ اَكْبَرُ

इसके मटीला, श्री कोलिया बागीरे के सामने, मिरगापूर, अहमदाबाद, गुजरात, ઇન્ડિયા
Mo.091 93271 68200 E-mail : maktabahmedabad@gmail.com www.dawateislami.net